

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd – RP 202/2017 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om civil underrättelseinhämtning

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om civil underrättelseinhämtning (RP 202/2017 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Förvaltningsutskottet (FvUB 36/2018 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att regeringen

- 1) noggrant bevakar hur fungerande och effektiv lagstiftningen om civil underrättelseinhämtning är, vilka resultat den ger och hur rättsskyddet tillgodoses samt tillämpningen av lagstiftningen i övrigt,
- 2) senast före utgången av 2020 lämnar förvaltningsutskottet en i 47 § 2 mom. i grundlagen avsedd skriftlig utredning om den bevakning som avses i 1 punkten och resultaten av den, och
- 3) senast före utgången av 2021 lämnar riksdagen en heltäckande, detaljerad redogörelse för hur lagstiftningen om underrättelseverksamhet fungerar, hur effektiv och framgångsrik den är, hur den behöver utvecklas, hur tillsynen och rättsskyddet utfallit samt för andra omständigheter som är relevanta i ärendet.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av polislagen

I enlighet med riksdagens beslut

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

ändras i polislagen (872/2011) 1 kap. 1 § 1 mom., 5 kap. 5 § 1 mom., 7 § 1 och 3 mom., 8 § 1 mom., 10 § 1—4 och 6 mom., 12 § 1 och 3 mom., 14 § 1 och 3 mom., 16 § 1 mom., 18 § 2 och 4 mom., 20 § 1, 2 och 4 mom., 22 § 1, 2 och 4 mom., 23 § 2 mom., 24 § 1 och 3 mom., 25 § 3 mom., 32 § 1 mom., 36 § 1 och 3 mom., 38 § 1 mom., 39 § 1 mom., 40 § 1 mom., 42 § 1 mom., 44 § 1 mom., 47 § 2 mom., 48 § 1 mom., 52 och 57 §, 58 § 1 mom., 61 § 2 mom. och den finska språkdräkten i 63 § 2 mom., den finska språkdräkten i 9 kap. 8 § och 9 § 2 mom. samt 9 kap. 10 § 2 mom.,

av dem 5 kap. 7 § 3 mom., 10 § 3 och 6 mom., 12 § 3 mom., 18 § 4 mom., 20 § 4 mom., 22 § 4 mom., 47 § 2 mom. och 58 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1168/2013, samt *fogas* till lagen ett nytt 5 a kap. som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Polisens uppgifter

Polisens uppgift är att trygga rätts- och samhällsordningen, skydda den nationella säkerheten, upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt att förebygga, avslöja och utreda brott och föra brott till åtalsprövning. Polisen ska upprätthålla säkerheten i samarbete med andra myndigheter samt med sammanslutningar och invånarna och sköta det internationella samarbete som hör till dess uppgifter.

5 kap.

Hemliga metoder för inhämtande av information

5 §

Teleavlyssning och dess förutsättningar

Med *teleavlyssning* avses att ett meddelande som tas emot av eller sänds från en viss teleadress eller teleterminalutrustning genom ett i 3 § 43 punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) avsett allmänt kommunikationsnät eller ett därtill anslutet kommunikationsnät avlyssnas, upptas eller behandlas på något annat sätt för utredning av innehållet i meddelandet och de identifieringsuppgifter i anslutning till det som avses i 8 § i detta kapitel. Teleavlyssning får riktas endast mot meddelanden från eller meddelanden avsedda för en sådan person som med fog kan antas göra sig skyldig till ett brott som avses i 2 mom.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

7 §

Beslut om teleavlyssning och motsvarande inhämtande av information

Beslut om teleavlyssning och inhämtande av information i stället för teleavlyssning ska fattas av domstol på yrkande av en polisman som avses i 2 kap. 9 § 1 mom. 1 punkten i tvångsmedelslagen (*anhållningsberättigad polisman*) eller på yrkande av chefen eller en biträdande chef för skyddspolisen eller en avdelningschef, överinspektör eller inspektör vid skyddspolisen (*polisman som hör till befälet vid skyddspolisen*).

I ett yrkande och i ett beslut om teleavlyssning och inhämtande av information i stället för teleavlyssning ska följande nämnas:

- 1) det brott som ligger till grund för åtgärden och den förmodade brottstidpunkten eller den fara som ligger till grund för åtgärden,
- 2) den person som med fog kan antas göra sig skyldig till det brott som avses i 1 punkten,
- 3) de fakta som misstanken mot personen och förutsättningarna för teleavlyssningen eller för inhämtandet av information i stället för teleavlyssning grundar sig på,
- 4) giltighetstiden med angivande av klockslag för tillståndet till teleavlyssning eller inhämtande av information enligt 6 § 2 mom.,
- 5) den teleadress eller teleterminalutrustning som åtgärden riktas mot,
- 6) den i 1 mom. avsedda polisman som leder och övervakar utförandet av teleavlyssningen eller inhämtandet av information i stället för teleavlyssning,
- 7) eventuella begränsningar och villkor för teleavlyssningen eller inhämtandet av information i stället för teleavlyssning.

8 §

Teleövervakning och dess förutsättningar

Med *teleövervakning* avses att identifieringsuppgifter inhämtas om ett meddelande som har sänts från en teleadress eller teleterminalutrustning som är kopplad till ett kommunikationsnät som avses i 5 § eller som har mottagits till en sådan adress eller utrustning samt att uppgifter om en teleadress eller teleterminalutrustnings läge inhämtas eller att användningen av adressen eller utrustningen tillfälligt förhindras. Med *identifieringsuppgifter* avses sådana uppgifter om ett meddelande som kan förknippas med en i 3 § 7 punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation avsedd användare eller med en i 30 punkten i den paragrafen avsedd abonnent och som behandlas i kommunikationsnäten för att överföra, distribuera eller tillhandahålla meddelanden.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

10 §

Beslut om teleövervakning

Beslut om teleövervakning enligt 8 § 2 och 5 mom. samt 9 § 1, 4 och 5 punkten och om teleövervakning i de fall som avses i 3 § ska fattas av domstol på yrkande av en anhållningsberättigad polisman eller en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen.

Om ett ärende som gäller annan i 1 mom. avsedd teleövervakning än sådan som avses i 3 § inte tål uppskov, får en anhållningsberättigad polisman eller en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen besluta om teleövervakning till dess att domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Ärendet ska föras till domstol så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden började användas.

Chefen för centralkriminalpolisen, chefen för skyddspolisen eller chefen för en polisinsättning ska besluta om teleövervakning som avses i 8 § 4 mom. Om ärendet inte tål uppskov, får en anhållningsberättigad polisman eller en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen besluta om teleövervakningen till dess att chefen för centralkriminalpolisen, chefen för skyddspolisen eller chefen för en polisinsättning har avgjort ärendet om teleövervakning. Ärendet ska föras till nämnda polisman för avgörande så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden började användas.

En anhållningsberättigad polisman eller en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen ska besluta om teleövervakning som avses i 8 § 3 mom. och 9 § 2 och 3 punkten.

I ett yrkande och i ett beslut om teleövervakning ska följande nämnas:

- 1) det brott som ligger till grund för åtgärden och den förmodade brottstidpunkten eller den fara som ligger till grund för åtgärden,
- 2) den person som med fog kan antas göra sig skyldig till det brott som avses i 1 punkten,
- 3) de fakta som misstanken mot personen och förutsättningarna för teleövervakning grundar sig på,
- 4) samtycke, om detta är ett villkor för teleövervakningen,
- 5) tillståndets giltighetstid med angivande av klockslag,
- 6) den teleadress eller teleterminalutrustning som åtgärden riktas mot,
- 7) den polisman som leder och övervakar utförandet av teleövervakningen och som avses i 7 § 1 mom.,
- 8) eventuella begränsningar och villkor för teleövervakningen.

12 §

Beslut om inhämtande av basstationsuppgifter

Beslut om inhämtande av basstationsuppgifter ska fattas av domstol på yrkande av en anhållningsberättigad polisman eller en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen. Om ärendet inte tål uppskov, får en anhållningsberättigad polisman eller en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen besluta om inhämtande av basstationsuppgifter till dess att domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Ärendet ska föras till domstol så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden började användas.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

I ett yrkande och i ett beslut om inhämtande av basstationsuppgifter ska följande nämnas:

- 1) det brott som ligger till grund för åtgärden och den förmodade brottstidpunkten eller den fara som ligger till grund för åtgärden,
- 2) de fakta som ligger till grund för förutsättningarna för inhämtande av basstationsuppgifter,
- 3) den tidsperiod som tillståndet gäller,
- 4) vilken basstation tillståndet gäller,
- 5) den polisman som leder och övervakar inhämtandet av basstationsuppgifter och som avses i 7 § 1 mom.,
- 6) eventuella begränsningar och villkor för inhämtandet av basstationsuppgifter.

14 §

Beslut om systematisk observation

Beslut om systematisk observation ska fattas av en anhållningsberättigad polisman eller av en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen.

Beslutet om systematisk observation ska fattas skriftligen. I beslutet ska följande nämnas:

- 1) det brott som ligger till grund för åtgärden samt brottstidpunkten,
- 2) den person som med fog kan antas begå det brott som avses i 1 punkten,
- 3) de fakta som misstanken mot personen och den systematiska observationen grundar sig på,
- 4) tillståndets giltighetstid,
- 5) den polisman som leder och övervakar genomförandet av den systematiska observationen och som avses i 7 § 1 mom.,
- 6) eventuella begränsningar och villkor för den systematiska observationen.

16 §

Beslut om förtäckt inhämtande av information

Beslut om förtäckt inhämtande av information ska fattas av chefen för centralkriminalpolisen, chefen för skyddspolisen eller chefen för en polisinsättning eller av en för uppdraget förordnad sådan anhållningsberättigad polisman eller polisman som hör till befälet vid skyddspolisen som särskilt utbildats för hemligt inhämtande av information.

18 §

Beslut om teknisk avlyssning

Beslut om teknisk avlyssning som avses i 17 § 5 mom. och om annan än i 1 mom. avsedd teknisk avlyssning ska fattas av en anhållningsberättigad polisman eller av en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen.

I ett yrkande och i ett beslut om teknisk avlyssning ska följande nämnas:

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

- 1) det brott som ligger till grund för åtgärden och den förmodade brottstidpunkten eller den fara som ligger till grund för åtgärden,
- 2) den person som med fog kan antas göra sig skyldig till det brott som avses i 1 punkten,
- 3) de fakta som misstanken mot personen och förutsättningarna för den tekniska avlyssningen grundar sig på,
- 4) tillståndets giltighetstid med angivande av klockslag,
- 5) det utrymme eller den plats av annat slag som avlyssningen riktas mot,
- 6) den polisman som leder och övervakar genomförandet av den tekniska avlyssningen och som avses i 7 § 1 mom.,
- 7) eventuella begränsningar och villkor för den tekniska avlyssningen.

20 §

Beslut om optisk observation

Beslut om optisk observation ska fattas av domstol på yrkande av en anhållningsberättigad polisman eller en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen, om observationen riktas mot ett sådant hemfriddskyddat utrymme eller en annan plats som avses i 24 kap. 11 § i strafflagen eller mot en person som berövats sin frihet på grund av brott.

Beslut om optisk observation som avses i 19 § 5 mom. och om annan än i 1 mom. avsedd optisk observation ska fattas av en anhållningsberättigad polisman eller av en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen.

I ett yrkande och i ett beslut om optisk observation ska följande nämnas:

- 1) det brott som ligger till grund för åtgärden och den förmodade brottstidpunkten eller den fara som ligger till grund för åtgärden,
- 2) den person som med fog kan antas göra sig skyldig till det brott som avses i 1 punkten,
- 3) de fakta som misstanken mot personen och förutsättningarna för den optiska observationen grundar sig på,
- 4) tillståndets giltighetstid med angivande av klockslag,
- 5) det utrymme eller den plats av annat slag som observationen riktas mot,
- 6) den polisman som leder och övervakar genomförandet av den optiska observationen och som avses i 7 § 1 mom.,
- 7) eventuella begränsningar och villkor för den optiska observationen.

22 §

Beslut om teknisk spårning

Beslut om teknisk spårning av en person ska fattas av domstol på yrkande av en anhållningsberättigad polisman eller en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen. Om ärendet inte tål uppskov, får en anhållningsberättigad polisman eller en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen besluta om sådan spårning till dess att domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Ärendet ska föras till domstol så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden började användas.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

Beslut om teknisk spårning som avses i 21 § 4 mom. och om annan än i 1 mom. avsedd teknisk spårning ska fattas av en anhållningsberättigad polisman eller av en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen.

I ett yrkande och i ett beslut om teknisk spårning ska följande nämnas:

- 1) det brott som ligger till grund för åtgärden och den förmodade brottstidpunkten eller den fara som ligger till grund för åtgärden,
- 2) den person som med fog kan antas göra sig skyldig till det brott som avses i 1 punkten,
- 3) de fakta som misstanken mot personen och förutsättningarna för den tekniska spårningen grundar sig på,
- 4) tillståndets giltighetstid med angivande av klockslag,
- 5) det föremål, det ämne eller den egendom som spårningen riktas mot,
- 6) den polisman som leder och övervakar genomförandet av den tekniska spårningen och som avses i 7 § 1 mom.,
- 7) eventuella begränsningar och villkor för den tekniska spårningen.

23 §

Teknisk observation av utrustning och dess förutsättningar

Genom teknisk observation av utrustning får information om innehållet i ett meddelande som förmedlas eller om identifieringsuppgifter som avses i 8 § inte inhämtas.

24 §

Beslut om teknisk observation av utrustning

Beslut om teknisk observation av utrustning ska fattas av domstol på yrkande av en anhållningsberättigad polisman eller en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen. Om ärendet inte tål uppskov, får en anhållningsberättigad polisman eller en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen besluta om teknisk observation av utrustning till dess att domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Ärendet ska föras till domstol så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden började användas.

I ett yrkande och i ett beslut om teknisk observation av utrustning ska följande nämnas:

- 1) det brott som ligger till grund för åtgärden samt brottstidpunkten,
- 2) den person som med fog kan antas göra sig skyldig till det brott som avses i 1 punkten,
- 3) de fakta som misstanken mot personen och förutsättningarna för den tekniska observationen av utrustning grundar sig på,
- 4) tillståndets giltighetstid med angivande av klockslag,
- 5) den tekniska anordning eller programvara som åtgärden riktas mot,
- 6) den polisman som leder och övervakar genomförandet av den tekniska observationen av utrustning och som avses i 7 § 1 mom.,
- 7) eventuella begränsningar och villkor för den tekniska observationen av utrustning.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

25 §

Inhämtande av identifieringsuppgifter för teleadresser eller teleterminalutrustning

Beslut om inhämtande av identifieringsuppgifter för teleadresser och teleterminalutrustning ska fattas av en anhållningsberättigad polisman eller av en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen.

32 §

Beslut om en täckoperation

Beslut om en täckoperation ska fattas av chefen för centralkriminalpolisen eller chefen för skyddspolisen. Beslut om en täckoperation som genomförs uteslutande i datanät ska fattas av chefen för centralkriminalpolisen, chefen för skyddspolisen eller chefen för en polisinsättning eller av en för uppdraget förordnad sådan anhållningsberättigad polisman eller polisman som hör till befälet vid skyddspolisen som särskilt utbildats för hemligt inhämtande av information.

36 §

Beslut om bevisprovokation genom köp

Beslut om bevisprovokation genom köp ska fattas av chefen för centralkriminalpolisen eller chefen för skyddspolisen. Beslut om bevisprovokation genom köp som gäller säljanbud uteslutande till allmänheten får fattas också av en för uppdraget förordnad sådan anhållningsberättigad polisman eller polisman som hör till befälet vid skyddspolisen som särskilt utbildats för hemligt inhämtande av information.

Beslut om bevisprovokation genom köp ska fattas skriftligen. I beslutet ska följande nämnas:

- 1) det brott som ligger till grund för åtgärden,
- 2) den person som är föremål för bevisprovokationen,
- 3) de fakta som brottsmisstanken och förutsättningarna för bevisprovokationen grundar sig på,
- 4) de föremål, de ämnen, den egendom eller de tjänster som är föremål för bevisprovokationen,
- 5) syftet med bevisprovokationen,
- 6) beslutets giltighetstid,
- 7) den anhållningsberättigade polisman eller till befälet vid skyddspolisen hörande polisman som leder och övervakar genomförandet av bevisprovokationen,
- 8) eventuella begränsningar och villkor för bevisprovokationen.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

38 §

Beslut om genomförande av bevisprovokation genom köp

Beslut om genomförande av bevisprovokation genom köp ska fattas skriftligen. Beslutet ska fattas av en sådan anhållningsberättigad polisman eller polisman som hör till befälet vid skyddspolisen som särskilt utbildats för hemligt inhämtande av information och som ansvarar för genomförandet av bevisprovokationen.

39 §

Säkerheten för en polisman vid förtäckt inhämtande av information, en täckoperation och vid bevisprovokation genom köp

En anhållningsberättigad polisman eller en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen får besluta att en polisman som ska genomföra förtäckt inhämtande av information, en täckoperation eller bevisprovokation genom köp ska förses med en teknisk anordning som möjliggör avlyssning och observation, om utrustningen är motiverad för att polismannens säkerhet ska kunna tryggas.

40 §

Användning av informationskällor och förutsättningar för styrd användning av informationskällor

Med *användning av informationskällor* avses annat än sporadiskt konfidentiellt mottagande av information av betydelse för skötseln av i 1 kap. 1 § avsedda uppgifter av personer som inte hör till polisen eller till någon annan myndighet (*informationskälla*).

42 §

Beslut om styrd användning av informationskällor

Beslut om styrd användning av informationskällor ska fattas av chefen för centralkriminalpolisen, chefen för skyddspolisen eller chefen för en polisinsättning eller av en för uppdraget förordnad sådan anhållningsberättigad polisman eller polisman som hör till befälet vid skyddspolisen som särskilt utbildats för hemligt inhämtande av information.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

44 §

Beslut om kontrollerade leveranser

Beslut om kontrollerade leveranser som utförs av polisen ska fattas av chefen för centralkriminalpolisen, chefen för skyddspolisen eller chefen för en polisinrättning eller av en för uppdraget förordnad sådan anhållningsberättigad polisman eller polisman som hör till befälet vid skyddspolisen som särskilt utbildats för hemligt inhämtande av information. Det föreskrivs särskilt om andra myndigheters beslutsfattande om kontrollerade leveranser.

47 §

Beslut om skyddande

En sådan anhållningsberättigad polisman eller polisman som hör till befälet vid skyddspolisen som särskilt utbildats för hemligt inhämtande av information beslutar om annat än i 1 mom. avsett skyddande av inhämtande av information.

48 §

Yppandeförbud som gäller hemligt inhämtande av information

En anhållningsberättigad polisman eller en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen får av viktiga skäl som hänför sig till förhindrande eller avslöjande av brott förbjuda en utomstående att röja sådana omständigheter om användningen av hemligt inhämtande av information som denne fått kännedom om. Det förutsätts dessutom att den utomstående med anledning av sitt uppdrag eller sin ställning har bistått eller blivit ombedd att bistå vid hemligt inhämtande av information.

52 §

Undersökning av upptagningar

Upptagningar som uppkommit vid hemligt inhämtande av information får undersökas endast av domstol och en anhållningsberättigad polisman eller en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen. Enligt förordnande av den anhållningsberättigade polismannen eller den polisman som hör till befälet vid skyddspolisen eller enligt anvisning av domstolen får upptagningarna undersökas även av en annan polisman, av en expert eller av någon annan som anlitas för inhämtande av information.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

57 §

Utplåning av information som fås i en brådskande situation

Om en anhållningsberättigad polisman eller en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen i en brådskande situation enligt 10 § 2 mom., 12 § 1 mom., 22 § 1 mom. eller 24 § 1 mom. har beslutat att teleövervakning, inhämtande av basstationsuppgifter, teknisk spårning av en person eller teknisk observation av utrustning ska inledas men domstolen anser att det inte har funnits förutsättningar för åtgärden, ska inhämtandet av information avslutas och det material som fås på detta sätt och anteckningarna om de uppgifter som fås på detta sätt genast utplånas. Information som fås på detta sätt får dock användas på samma villkor som överskottsinformation får användas enligt 54 §.

58 §

Underrättelse om hemligt inhämtande av information

Den som varit föremål för teleavlyssning, inhämtande av information i stället för teleavlyssning, teleövervakning, teknisk observation och kontrollerade leveranser ska utan dröjsmål underrättas om detta skriftligen efter det att syftet med inhämtandet av information har nåtts. Personen i fråga ska dock underrättas om det hemliga inhämtandet av information senast ett år efter att det har upphört.

61 §

Teleföretags skyldighet att biträda samt tillträde till vissa utrymmen

Polisen, den som utför åtgärden och den biträdande personalen har rätt att för att göra de kopplingar som behövs för teleavlyssning få tillträde också till andra utrymmen än de som är i teleföretagets besittning, dock inte till utrymmen som används för stadigvarande boende. En anhållningsberättigad polisman eller en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen beslutar om åtgärden. Det föreskrivs särskilt om husrannsakan.

5 a kap.

Civil underrättelseinhämtning

1 §

Tillämpningsområde

Detta kapitel innehåller bestämmelser om skyddspolisens inhämtande och nyttjande av information för att den nationella säkerheten ska kunna skyddas och den högsta statsledningens be-

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

slutsfattande stödjas samt för att andra myndigheter ska kunna utföra de lagstadgade uppgifter som hänför sig till den nationella säkerheten (*civil underrättelseinhämtning*).

2 §

Metoder för civil underrättelseinhämtning

Metoder för civil underrättelseinhämtning är teleavlyssning, inhämtande av information i stället för teleavlyssning, teleövervakning, inhämtande av basstationsuppgifter, systematisk observation, förtäckt inhämtande av information, teknisk avlyssning, optisk observation, teknisk spårning, teknisk observation av utrustning, inhämtande av identifieringsuppgifter för teleadresser eller teleterminalutrustning, täckoperationer, bevisprovokation genom köp och styrd användning av informationskällor.

Metoder för civil underrättelseinhämtning är även i detta kapitel avsedd platsspecifik underrättelseinhämtning, kopiering och kopiering av försändelse samt i detta kapitel avsett kvarhållande av en försändelse för kopiering.

I detta kapitel föreskrivs om förutsättningarna för användning av de i 1 mom. avsedda metoderna för underrättelseinhämtning och av platsspecifik underrättelseinhämtning, kopiering och kvarhållande av en försändelse för kopiering vid civil underrättelseinhämtning.

Bestämmelser om underrättelseinhämtning som avser datatrafik som en metod för civil underrättelseinhämtning finns i lagen om civil underrättelseinhämtning avseende datatrafik (/).

3 §

Föremål för civil underrättelseinhämtning

Föremål för civil underrättelseinhämtning är

- 1) terrorism,
- 2) utländsk underrättelseverksamhet,
- 3) planering, tillverkning, spridning och användning av massförstörelsevapen,
- 4) planering, tillverkning, spridning och användning av sådana produkter med dubbel användning som avses i 2 § i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning (562/1996),
- 5) verksamhet som allvarligt hotar den demokratiska samhällsordningen,
- 6) verksamhet som hotar ett stort antal människors liv eller hälsa eller samhällets vitala funktioner,
- 7) en främmande stats verksamhet som kan orsaka skada för Finlands internationella relationer, ekonomiska intressen eller andra viktiga intressen,
- 8) en kris som hotar internationell fred och säkerhet,
- 9) verksamhet som hotar säkerheten vid internationella krishanteringsinsatser,
- 10) verksamhet som allvarligt hotar säkerheten i samband med att Finland ger internationellt bistånd och i samband med annan internationell verksamhet,
- 11) internationell organiserad brottslighet som hotar den demokratiska samhällsordningen.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

4 §

Förutsättningar för användning av metoderna för underrättelseinhämtning

En allmän förutsättning för användning av en metod för civil underrättelseinhämtning är att användningen av den är nödvändig för att få viktig information om sådan verksamhet som är föremål för civil underrättelseinhämtning och som allvarligt hotar den nationella säkerheten.

En förutsättning för täckoperationer är dessutom att inhämtandet av information ska anses vara behövt på grund av att verksamheten är planmässig, organiserad eller yrkesmässig eller på grund av att det kan antas att den fortsätter eller upprepas.

Om en metod för underrättelseinhämtning riktas mot en statlig aktör eller en aktör som är jämförbar med en sådan, ska användningen av metoden behövas för att få information om sådan verksamhet som är föremål för civil underrättelseinhämtning och som allvarligt hotar den nationella säkerheten.

Metoder för underrättelseinhämtning får inte riktas mot ett utrymme som används för boende av permanent natur.

Användningen av en metod för underrättelseinhämtning ska avslutas före utgången av den tid som anges i beslutet, om syftet med användningen har nåtts eller om det inte längre finns förutsättningar för att använda metoden.

Närmare bestämmelser om ordnandet av användningen av metoder för underrättelseinhämtning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Fortsatt inhämtande av information för förhindrande och avslöjande av vissa brott

Om det vid civil underrättelseinhämtning, medan en metod för underrättelseinhämtning används, framkommer att en person med fog kan antas göra sig skyldig till ett brott som nämns i 5 kap. 3 § eller till högförräderi, grovt högförräderi eller olaglig militär verksamhet eller det kan antas att ett sådant brott har begåtts och det genom användning av metoden för underrättelseinhämtning inte längre kan antas att man får information om den verksamhet som allvarligt hotar den nationella säkerheten och som låg till grund för tillståndet eller beslutet, får skyddspolisen fortsätta att använda metoden som en hemlig metod för inhämtande av information i avsikt att förhindra och avslöja brott under giltighetstiden för det tillstånd som fattats med stöd av detta kapitel, dock högst i en månads tid. Då ska ärendet inom den nämnda tiden föras för avgörande till den myndighet som är behörig att fatta beslut om användning av den aktuella metoden för inhämtande av information.

6 §

Beslut om teleavlyssning och motsvarande inhämtande av information vid civil underrättelseinhämtning

Beslut om teleavlyssning och inhämtande av information i stället för teleavlyssning vid civil underrättelseinhämtning ska fattas av domstol på yrkande av en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

Tillstånd till teleavlyssning och till inhämtande av information i stället för teleavlyssning får ges för högst sex månader åt gången. När åtgärden gäller en person får tillstånd ges för högst tre månader åt gången.

I ett yrkande och i ett beslut om teleavlyssning och inhämtande av information i stället för teleavlyssning ska följande nämnas:

- 1) den verksamhet som avses i 3 §,
- 2) den person, teleadress eller teleterminalutrustning som åtgärden riktas mot,
- 3) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av teleavlyssningen eller inhämtandet av information i stället för teleavlyssning grundar sig på,
- 4) giltighetstiden med angivande av klockslag för tillståndet till teleavlyssning och till inhämtande av information i stället för teleavlyssning,
- 5) den till befälet vid skyddspolisen hörande polisman som leder och övervakar teleavlyssningen eller inhämtandet av information i stället för teleavlyssning,
- 6) eventuella begränsningar och villkor för teleavlyssningen eller inhämtandet av information i stället för teleavlyssning.

7 §

Beslut om teleövervakning vid civil underrättelseinhämtning

Beslut om teleövervakning vid civil underrättelseinhämtning ska fattas av domstol på yrkande av en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen. Om ett ärende som gäller teleövervakning inte tål uppskov, får chefen för skyddspolisen eller en för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning besluta om teleövervakning till dess att domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Ärendet ska föras till domstol så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden började användas.

För inhämtande av uppgifter om verksamhet som är föremål för civil underrättelseinhämtning får skyddspolisen med samtycke av den som innehar en teleadress eller teleterminalutrustning rikta teleövervakning mot teleadressen eller teleterminalutrustningen.

Chefen för skyddspolisen eller en för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning beslutar om sådan teleövervakning som avses i 2 mom.

Tillstånd får beviljas och beslut fattas för högst sex månader åt gången, och tillståndet eller beslutet kan gälla även en viss tid före tillståndet beviljades eller beslutet fattades, vilken kan vara längre än sex månader.

I ett yrkande och i ett beslut om teleövervakning ska följande nämnas:

- 1) åtgärden, dess syfte samt den verksamhet som avses i 3 §,
- 2) den person, teleadress eller teleterminalutrustning som åtgärden riktas mot,
- 3) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av teleövervakningen grundar sig på,
- 4) tillståndets giltighetstid med angivande av klockslag,
- 5) den till befälet vid skyddspolisen hörande polisman som leder och övervakar teleövervakningen,
- 6) eventuella begränsningar och villkor för teleövervakningen.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

8 §

Beslut om inhämtande av basstationsuppgifter vid civil underrättelseinhämtning

Beslut om inhämtande av basstationsuppgifter vid civil underrättelseinhämtning ska fattas av domstol på yrkande av en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen. Om ärendet inte tål uppskov, får en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen besluta om inhämtande av basstationsuppgifter till dess att domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Ärendet ska föras till domstol så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden började användas.

Tillstånd får beviljas och beslut fattas för högst sex månader åt gången. Om tillståndet eller beslutet gäller en viss tid före tillståndet beviljades eller beslutet fattades, kan tiden vara längre än sex månader.

I ett yrkande och i ett beslut om inhämtande av basstationsuppgifter ska följande nämnas:

- 1) den verksamhet som avses i 3 §,
- 2) vilken basstation tillståndet gäller,
- 3) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av inhämtandet av basstationsuppgifter grundar sig på,
- 4) den tidsperiod som tillståndet gäller,
- 5) den till befälet vid skyddspolisen hörande polisman som leder och övervakar inhämtandet av basstationsuppgifter,
- 6) eventuella begränsningar och villkor för inhämtandet av basstationsuppgifter.

9 §

Beslut om systematisk observation vid civil underrättelseinhämtning

Beslut om systematisk observation vid civil underrättelseinhämtning ska fattas av en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen.

Beslut om systematisk observation får fattas för högst sex månader åt gången.

Beslut om systematisk observation ska fattas skriftligen. I beslutet ska följande nämnas:

- 1) den verksamhet som avses i 3 §,
- 2) den person eller, i det fall att en bestämd person inte kan specificeras, grupp av personer, tillräckligt specificerad, som åtgärden riktas mot,
- 3) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av den systematiska observationen grundar sig på,
- 4) tillståndets giltighetstid,
- 5) den till befälet vid skyddspolisen hörande polisman som leder och övervakar utförandet av den systematiska observationen,
- 6) eventuella begränsningar och villkor för den systematiska observationen.

Med grupp av personer avses i denna lag en grupp av minst tre personer som under en viss tid utgör en strukturerad sammanslutning och handlar i samförstånd eller har ett gemensamt mål.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

10 §

Beslut om förtäckt inhämtande av information vid civil underrättelseinhämtning

Beslut om förtäckt inhämtande av information vid civil underrättelseinhämtning ska fattas av chefen för skyddspolisen eller en för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning.

Beslutet om förtäckt inhämtande av information ska fattas skriftligen. I beslutet ska följande nämnas:

- 1) åtgärden och dess syfte tillräckligt specificerat,
- 2) den verksamhet som avses i 3 §,
- 3) den person eller, i det fall att en bestämd person inte kan specificeras, grupp av personer, tillräckligt specificerad, som åtgärden riktas mot,
- 4) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av det förtäckta inhämtandet av information grundar sig på,
- 5) den till befälet vid skyddspolisen hörande polisman som leder och övervakar det förtäckta inhämtandet av information,
- 6) den planerade tidpunkten för genomförandet av åtgärden,
- 7) eventuella begränsningar och villkor för det förtäckta inhämtandet av information.

Vid förändrade omständigheter ska beslutet vid behov ses över.

Om åtgärden inte tål uppskov, behöver ett beslut som avses i 1 mom. inte upprättas i skriftlig form före det förtäckta inhämtandet av information. Beslutet ska dock upprättas i skriftlig form utan dröjsmål efter det att åtgärden har vidtagits.

11 §

Beslut om teknisk avlyssning vid civil underrättelseinhämtning

Beslut om teknisk avlyssning som riktas mot en person vid civil underrättelseinhämtning ska fattas av domstol på yrkande av en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen, om avlyssningen riktas mot ett annat hemfridsskyddat utrymme enligt 24 kap. 11 § i strafflagen än ett utrymme som används för boende av permanent natur eller mot en person som berövats sin frihet. Om ärendet inte tål uppskov, får en för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning besluta om teknisk avlyssning till dess att domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Ärendet ska föras till domstol så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden började användas.

En för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning beslutar om annan teknisk avlyssning än sådan som avses i 1 mom.

Tillstånd får ges och beslut fattas för högst sex månader åt gången.

I ett yrkande och i ett beslut om teknisk avlyssning ska följande nämnas:

- 1) den verksamhet som avses i 3 §,
- 2) den person eller, i det fall att en bestämd person inte kan specificeras, grupp av personer, tillräckligt specificerad, eller det utrymme eller den plats av annat slag som åtgärden riktas mot,

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

- 3) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av den tekniska avlyssningen grundar sig på,
- 4) tillståndets giltighetstid med angivande av klockslag,
- 5) den till befälet vid skyddspolisen hörande polisman som leder och övervakar den tekniska avlyssningen,
- 6) eventuella begränsningar och villkor för den tekniska avlyssningen.

12 §

Beslut om optisk observation vid civil underrättelseinhämtning

Beslut om optisk observation som riktas mot en person vid civil underrättelseinhämtning ska fattas av domstol på yrkande av en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen, om observationen riktas mot ett annat hemfridsskyddat utrymme enligt 24 kap. 11 § i strafflagen än ett utrymme som används för boende av permanent natur eller mot en person som berövats sin frihet. Om ärendet inte tål uppskov, får en för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning besluta om optisk observation till dess att domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Ärendet ska föras till domstol så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden började användas.

En för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning beslutar om annan optisk observation än sådan som avses i 1 mom.

Tillstånd får ges och beslut fattas för högst sex månader åt gången.

I ett yrkande och i ett beslut om optisk observation ska följande nämnas:

- 1) den verksamhet som avses i 3 §,
- 2) den person eller, i det fall att en bestämd person inte kan specificeras, grupp av personer, tillräckligt specificerad, eller det utrymme eller den plats av annat slag som åtgärden riktas mot,
- 3) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av den optiska observationen grundar sig på,
- 4) tillståndets giltighetstid med angivande av klockslag,
- 5) den till befälet vid skyddspolisen hörande polisman som leder och övervakar den optiska observationen,
- 6) eventuella begränsningar och villkor för den optiska observationen.

13 §

Beslut om teknisk spårning vid civil underrättelseinhämtning

Beslut om teknisk spårning av en person vid civil underrättelseinhämtning ska fattas av domstol på yrkande av en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen. Om ärendet inte tål uppskov, får en för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning besluta om teknisk spårning till dess att domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Ärendet ska föras till domstol så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden började användas.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

En polisman som hör till befälet vid skyddspolisen beslutar om annan teknisk spårning än sådan som avses i 1 mom.

Tillstånd får ges och beslut fattas för högst sex månader åt gången.

I ett yrkande och i ett beslut om teknisk spårning ska följande nämnas:

- 1) den verksamhet som avses i 3 §,
- 2) den person, det föremål, det ämne eller den egendom som åtgärden riktas mot,
- 3) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av den tekniska spårningen grundar sig på,
- 4) tillståndets giltighetstid med angivande av klockslag,
- 5) den till befälet vid skyddspolisen hörande polisman som leder och övervakar den tekniska spårningen,
- 6) eventuella begränsningar och villkor för den tekniska spårningen.

14 §

Beslut om teknisk observation av utrustning vid civil underrättelseinhämtning

Beslut om teknisk observation av utrustning vid civil underrättelseinhämtning ska fattas av domstol på yrkande av en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen. Om ärendet inte tål uppskov, får en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen besluta om teknisk observation av utrustning till dess att domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Ärendet ska föras till domstol så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden började användas.

Tillstånd får beviljas för högst sex månader åt gången.

I ett yrkande och i ett beslut om teknisk observation av utrustning ska följande nämnas:

- 1) den verksamhet som avses i 3 §,
- 2) den tekniska anordning eller programvara som åtgärden riktas mot,
- 3) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av den tekniska observationen av utrustning grundar sig på,
- 4) tillståndets giltighetstid med angivande av klockslag,
- 5) den till befälet vid skyddspolisen hörande polisman som leder och övervakar den tekniska observationen av utrustning,
- 6) eventuella begränsningar och villkor för den tekniska observationen av utrustning.

15 §

Inhämtande av identifieringsuppgifter för teleadresser eller teleterminalutrustning vid civil underrättelseinhämtning

Skyddspolisen får vid civil underrättelseinhämtning inhämta identifieringsuppgifter för teleadresser eller teleterminalutrustning med en teknisk anordning.

Transport- och kommunikationsverket ska kontrollera att den tekniska anordningen inte på grund av sina egenskaper orsakar skadliga störningar i anordningar eller tjänster i allmänna kommunikationsnät.

Beslut om inhämtande av identifieringsuppgifter för teleadresser och teleterminalutrustning fattas av en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

16 §

Installation och avinstallation av anordningar, metoder eller programvara vid civil underrättelseinhämtning

En tjänsteman som är anställd vid skyddspolisen har vid civil underrättelseinhämtning rätt att placera en anordning, metod eller programvara som används för teleavlyssning, inhämtande av information i stället för teleavlyssning, teleövervakning, teknisk avlyssning, optisk observation, teknisk spårning eller teknisk observation av utrustning på eller i föremål, ämnen, egendom, utrymmen, platser eller informationssystem som åtgärden riktas mot, om det behövs för användningen av metoden för underrättelseinhämtning. För att installera, ta i bruk och avinstallera anordningen, metoden eller programvaran har en tjänsteman som är anställd vid skyddspolisen då rätt att i hemlighet ta sig in i ett ovannämnt utrymme eller på en ovannämnd plats eller i ett ovannämnt informationssystem och att kringgå, låsa upp eller på något annat motsvarande sätt tillfälligt passera eller störa objektens eller informationssystemens säkerhetssystem. Anordningar, metoder och programvara får inte installeras eller avinstalleras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

17 §

Framställning om och plan för en täckoperation vid civil underrättelseinhämtning

I en framställning om täckoperation vid civil underrättelseinhämtning ska följande nämnas:

- 1) den som föreslagit åtgärden,
- 2) den person eller, i det fall att en bestämd person inte kan specificeras, grupp av personer, tillräckligt specificerad, som är föremål för inhämtandet av information,
- 3) den verksamhet som avses i 3 §,
- 4) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av täckoperationen grundar sig på,
- 5) syftet med täckoperationen,
- 6) behovet av täckoperationen,
- 7) övriga uppgifter som behövs för att bedöma förutsättningarna för täckoperationen.

Över en täckoperation ska en sådan skriftlig plan göras upp som innehåller väsentlig och tillräckligt detaljerad information för beslutsfattandet om och genomförandet av täckoperationen. Vid förändrade omständigheter ska planen vid behov ses över.

18 §

Beslut om en täckoperation vid civil underrättelseinhämtning

Beslut om en sådan täckoperation som avses i 17 § ska fattas av chefen för skyddspolisen. Beslut om täckoperationer som genomförs uteslutande i datanät får fattas också av en för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning.

Ett beslut om en täckoperation får meddelas för högst sex månader åt gången.

Beslut om en täckoperation ska fattas skriftligen. I beslutet ska följande nämnas:

- 1) den som föreslagit åtgärden,

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

- 2) den polisman som ansvarar för genomförandet av täckoperationen,
- 3) identifikationsuppgifterna för de polismän som genomför täckoperationen,
- 4) den verksamhet som avses i 3 §,
- 5) den person eller, i det fall att en bestämd person inte kan specificeras, grupp av personer, tillräckligt specificerad, som är föremål för inhämtandet av information,
- 6) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av täckoperationen grundar sig på,
- 7) täckoperationens syfte och genomförandeplan,
- 8) beslutets giltighetstid,
- 9) eventuella begränsningar och villkor för täckoperationen.

Vid förändrade omständigheter ska beslutet vid behov ses över. Beslut om avslutande av en täckoperation ska fattas skriftligen.

19 §

Brottsförbud vid civil underrättelseinhämtning

En polisman vid skyddspolisen som företar en täckoperation vid civil underrättelseinhämtning får inte begå brott eller ta initiativ till ett brott.

Om en polisman vid skyddspolisen som företar en täckoperation begår en trafikförseelse, en ordningsförseelse eller något annat jämförbart brott för vilket det föreskrivna straffet är ordningsbot, går polismannen fri från straffansvar, om gärningen har varit nödvändig för att syftet med täckoperationen ska nås eller för att inhämtandet av information inte ska avslöjas.

20 §

Beslut om bevisprovokation genom köp vid civil underrättelseinhämtning

Beslut om bevisprovokation genom köp vid civil underrättelseinhämtning ska fattas av chefen för skyddspolisen. Beslut om bevisprovokation genom köp som gäller säljanbud uteslutande till allmänheten får fattas också av en för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning.

Beslut om bevisprovokation genom köp får meddelas för högst sex månader åt gången.

Beslut om bevisprovokation genom köp ska fattas skriftligen. I beslutet ska följande nämnas:

- 1) den verksamhet som avses i 3 §,
- 2) den person som är föremål för bevisprovokation,
- 3) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av bevisprovokationen grundar sig på,
- 4) de föremål, de ämnen, den egendom eller de tjänster som är föremål för bevisprovokationen,
- 5) syftet med bevisprovokationen,
- 6) beslutets giltighetstid,
- 7) den till befälet vid skyddspolisen hörande polisman som leder och övervakar bevisprovokationen,
- 8) eventuella begränsningar och villkor för bevisprovokationen.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

21 §

Plan för genomförande av bevisprovokation genom köp vid civil underrättelseinhämtning

Över genomförandet av bevisprovokation genom köp vid civil underrättelseinhämtning ska det upprättas en skriftlig plan, om detta behövs med hänsyn till operationens omfattning eller andra motsvarande skäl.

Vid förändrade omständigheter ska planen för genomförande av bevisprovokationen vid behov ses över.

22 §

Beslut om genomförande av bevisprovokation genom köp vid civil underrättelseinhämtning

Beslut om genomförande av bevisprovokation genom köp vid civil underrättelseinhämtning ska fattas skriftligen. Beslutet ska fattas av en för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning och som ansvarar för genomförandet av bevisprovokationen.

I beslutet ska följande nämnas:

- 1) den polisman som beslutat om bevisprovokationen genom köp samt beslutets datum och innehåll,
- 2) identifikationsuppgifterna för de polismän som genomför bevisprovokationen,
- 3) hur det har säkerställts att bevisprovokationen inte får den som är föremål för åtgärden eller någon annan att begå ett brott som denne annars inte skulle begå,
- 4) eventuella begränsningar och villkor för bevisprovokationen.

Om åtgärden inte tål uppskov, behöver ett beslut som avses i 2 mom. inte upprättas i skriftlig form före bevisprovokationen. Beslutet ska dock upprättas i skriftlig form utan dröjsmål efter bevisprovokationen.

Vid förändrade omständigheter ska beslutet om genomförande av bevisprovokationen vid behov ses över.

23 §

Säkerheten för polismän vid förtäckt inhämtande av information, täckoperationer, bevisprovokation genom köp och användning av informationskällor vid civil underrättelseinhämtning

En polisman som hör till befälet vid skyddspolisen får besluta att en polisman som ska genomföra sådant förtäckt inhämtande av information, en sådan täckoperation eller sådan bevisprovokation genom köp eller förbereda eller genomföra sådan användning av informationskällor som avses i detta kapitel ska förses med en teknisk anordning som möjliggör avlyssning och observation, om utrustningen är motiverad för att polismannens säkerhet ska kunna tryggas.

Avlyssningen och observationen får upptas. Upptagningarna ska utplånas så snart de inte behövs för att trygga polismannens säkerhet. Om upptagningarna trots allt behöver bevaras av orsaker som har samband med rättsskyddet för någon som har del i saken, får upptagningarna bevaras och användas i detta syfte. De ska i så fall utplånas när saken har avgjorts genom ett laga-kraftvunnet beslut eller avskrivits.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

24 §

Beslut om styrd användning av informationskällor vid civil underrättelseinhämtning

Beslut om styrd användning av informationskällor vid civil underrättelseinhämtning fattas av chefen för skyddspolisen eller en för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning.

Ett beslut om styrd användning av informationskällor får meddelas för högst sex månader åt gången.

Beslut om styrd användning av informationskällor ska fattas skriftligen. I beslutet ska följande nämnas:

- 1) den som föreslagit åtgärden,
- 2) den polisman som ansvarar för genomförandet av inhämtandet av information,
- 3) identifikationsuppgifterna för informationskällan,
- 4) den verksamhet som avses i 3 §,
- 5) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av den styrda användningen av informationskällor grundar sig på,
- 6) syftet med inhämtandet av information och planen för genomförande av detta,
- 7) beslutets giltighetstid,
- 8) eventuella begränsningar och villkor för den styrda användningen av informationskällor.

Vid förändrade omständigheter ska beslutet vid behov ses över. Beslut om avslutande av styrd användning av en informationskälla ska fattas skriftligen.

I fråga om registrering av uppgifter om informationskällor i ett personregister och betalning av arvode tillämpas vad som föreskrivs i 5 kap. 41 §.

25 §

Tryggande av informationskällor vid civil underrättelseinhämtning

Vid civil underrättelseinhämtning kan skyddspolisen med en informationskällans samtycke övervaka informationskällans bostad, eller något annat utrymme som informationskällan använder för boende, och dess omedelbara närmiljö, med kamera eller någon annan teknisk anordning, metod eller programvara som placerats på platsen, om det behövs för att avvärja en fara som hotar informationskällans liv eller hälsa. Utomstående behöver inte upplysas om att informationskällan tryggas.

Övervakningen ska avslutas utan dröjsmål, om den inte längre behövs för att avvärja en fara som hotar informationskällans liv eller hälsa.

Upptagningar som uppkommit vid övervakning enligt 1 mom. ska utplånas så snart de inte behövs för att trygga informationskällans säkerhet. Om upptagningarna trots allt behöver bevaras av orsaker som har samband med rättsskyddet för någon som har del i saken, får upptagningarna bevaras och användas i detta syfte. De ska i så fall utplånas när saken har avgjorts genom ett laga-kraftvunnet beslut eller avskrivits.

En för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning får besluta att en informationskälla, med informationskällans samtycke, ska förses med en teknisk anordning som möjliggör avlyssning och observation, om utrustningen i ett enskilt fall är nödvändig för att informationskäl-

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

lans säkerhet ska kunna tryggas. Avlyssningen och observationen får upptas. Upptagningarna ska utplånas så snart de inte behövs för att trygga informationskällans säkerhet.

Chefen för skyddspolisen får besluta att en informationskälla ges falska, vilseledande eller föräcktade uppgifter eller registeranteckningar, som får användas i ett enskilt fall, eller att falska handlingar får upprättas för att användas av informationskällan, om det är nödvändigt för att för att skydda informationskällans liv och hälsa. En registeranteckning ska rättas när förutsättningarna enligt detta moment inte längre föreligger.

26 §

Platsspecifik underrättelseinhämtning

Med *platsspecifik underrättelseinhämtning* avses underrättelseinhämtning för att hitta föremål, egendom, handlingar eller information eller uträna omständigheter på någon annan plats än en plats som används för boende av permanent natur eller en plats beträffande vilken det finns anledning att anta att underrättelseinhämtningen kommer att omfatta information som någon enligt 17 kap. 11, 13, 14, 16, 20 eller 21 § eller 22 § 2 mom. i rättegångsbalken har skyldighet eller rätt att vägra vittna om.

27 §

Beslut om platsspecifik underrättelseinhämtning vid civil underrättelseinhämtning

Beslut om platsspecifik underrättelseinhämtning vid civil underrättelseinhämtning ska fattas av domstol, om den riktas mot någon annan hemfridsskyddad plats än ett utrymme som används för boende av permanent natur eller mot en plats som allmänheten inte har tillträde till eller dit tillträdet för allmänheten har begränsats eller förhindrats under den tid den platsspecifika underrättelseinhämtningen genomförs, på yrkande av en för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning.

Om det ärende som avses i 1 mom. inte tål uppskov, får chefen för skyddspolisen eller en för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning besluta om platsspecifik underrättelseinhämtning till dess att domstolen har avgjort yrkandet. Ärendet ska föras till domstol så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden började användas.

Chefen för skyddspolisen eller en för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning beslutar om annan platsspecifik underrättelseinhämtning än sådan som avses i 1 mom.

Tillstånd får beviljas och beslut fattas för högst en månad åt gången.

I ett yrkande och i ett beslut om platsspecifik underrättelseinhämtning ska tillräckligt noggrant specificeras

- 1) den verksamhet som avses i 3 §,
- 2) den plats som är föremål för den platsspecifika underrättelseinhämtningen,
- 3) de fakta utifrån vilka det anses finnas förutsättningar för platsspecifik underrättelseinhämtning,

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

4) vad som söks, i den utsträckning det är möjligt att ange, genom den platsspecifika underrättelseinhämtningen,

5) eventuella begränsningar i den platsspecifika underrättelseinhämtningen.

När sakens brådskande natur kräver det får ett beslut om platsspecifik underrättelseinhämtning dokumenteras efter det att den platsspecifika underrättelseinhämtningen har genomförts.

Om det medan en platsspecifik underrättelseinhämtning pågår framkommer att underrättelseinhämtningen har omfattat sådan information som någon enligt 17 kap. 11, 13, 14, 16, 20 eller 21 § eller 22 § 2 mom. i rättegångsbalken har skyldighet eller rätt att vägra vittna om, ska underrättelseinhämtningen till denna del genast avslutas och de anteckningar och kopior som gäller informationen genast utplånas eller förstörs.

28 §

Kopiering vid civil underrättelseinhämtning

Skyddspolisen har vid civil underrättelseinhämtning rätt att kopiera handlingar och föremål.

29 §

Kopieringsförbud vid civil underrättelseinhämtning

En handling eller något annat objekt som avses i 26 § får inte kopieras vid civil underrättelseinhämtning, om objektet innehåller sådant som någon med stöd av 17 kap. 11, 13, 14, 16, 20 eller 21 § i rättegångsbalken har skyldighet eller rätt att vägra vittna om.

Om tystnadsplikten eller tystnadsrätten grundar sig på 17 kap. 11 § 2 eller 3 mom. i rättegångsbalken eller 13, 14, 16 eller 20 § i det kapitlet, är en förutsättning för förbudet utöver det som föreskrivs i 1 mom. dessutom att objektet innehas av en person som avses i bestämmelsen i fråga eller av någon som står i ett sådant förhållande till honom eller henne som avses i 17 kap. 22 § 2 mom. i rättegångsbalken, eller av den till vars förmån tystnadsplikten eller tystnadsrätten har föreskrivits.

Kopieringsförbud gäller dock inte, om

1) den i 17 kap. 11 § 2 eller 3 mom., 13 § 1 eller 3 mom., 14 § 1 mom. eller 16 § 1 mom. i rättegångsbalken avsedda person till vars förmån tystnadsplikten har föreskrivits samtycker till kopiering,

2) en i 17 kap. 20 § 1 mom. i rättegångsbalken avsedd person samtycker till kopiering.

30 §

Kopieringsförbud som gäller teleavlyssning, teleövervakning och basstationsuppgifter

Handlingar och data som innehas av ett i 3 § 27 punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation avsett teleföretag (*teleföretag*) eller en i 41 punkten i den paragrafen avsedd sammanslutningsabonnent och som innehåller uppgifter om meddelanden som avses i 5 kap. 5 § 1 mom. i denna lag eller innehåller identifieringsuppgifter som avses i 5 kap. 8 § 1 mom. eller basstationsuppgifter som avses i 5 kap. 11 § 1 mom. får inte kopieras.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

31 §

Kopiering av försändelser vid civil underrättelseinhämtning

Skyddspolisen har vid civil underrättelseinhämtning rätt att kopiera ett brev eller en annan försändelse innan den anländer till mottagaren.

32 §

Kvarhållande av försändelser för kopiering

Om det finns skäl att anta att ett brev eller någon annan försändelse som får kopieras vid civil underrättelseinhämtning kommer att anlända till eller redan finns vid ett verksamhetsställe för post, en järnvägsstation eller en del av en sådan eller ett verksamhetsställe som innehas av den som yrkesmässigt transporterar försändelser i samband med trafik eller annars, får en för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning förordna att försändelsen ska hållas kvar på verksamhetsstället i fråga tills kopiering hinner utföras.

Det förordnande som avses i 1 mom. får meddelas för högst en månad räknat från det att chefen för verksamhetsstället har fått kännedom om förordnandet. Försändelsen får inte utan tillåtelse av den tjänsteman som avses i 1 mom. överlämnas till någon annan än tjänstemannen eller till den som han eller hon har utsett.

Chefen för verksamhetsstället ska genast underrätta den som har meddelat förordnandet om när försändelsen har anlänt. Denne ska utan ogrundat dröjsmål besluta om kopiering.

33 §

Beslut om kopiering och om kopiering av försändelser

Beslut om kopiering av en försändelse ska fattas av domstol på yrkande av en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning. Om ärendet inte tål uppskov, får en för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning besluta om kopiering av försändelsen till dess att domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Ärendet ska föras till domstol så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden började användas.

Beslut om kopiering vid civil underrättelseinhämtning ska fattas av en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning. Om ett ärende inte tål uppskov, får också någon annan polisman vid skyddspolisen än en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning, i ett enskilt fall besluta om kopiering, till dess att en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning har avgjort ärendet. Ärendet ska lämnas över till en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning för avgörande så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden för underrättelseinhämtning började användas.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

34 §

Förstöring av kopior

En kopia ska förstöras utan dröjsmål, om det framgår att sådant material har kopierats som det är förbjudet att kopiera eller att informationen inte behövs för att skydda den nationella säkerheten.

35 §

Förfarandet i domstol i ärenden som gäller civil underrättelseinhämtning

Ett tillståndsärende som gäller en metod för civil underrättelseinhämtning ska handläggas av Helsingfors tingsrätt. Tingsrätten är domför med ordföranden ensam. Sammansättningen ska på det sätt som avses i 2 kap. 11 § i rättegångsbalken förstärkas med en lagfaren ledamot, om det inte är uppenbart ogrundat med hänsyn till ärendets art. Sammanträdet kan hållas även vid en annan tidpunkt och på en annan plats än vad som föreskrivs om en allmän underrätts sammanträde.

Ett yrkande om användning av en metod för underrättelseinhämtning ska göras skriftligen. Ett yrkande som gäller användning av en metod för underrättelseinhämtning ska utan dröjsmål tas upp till behandling i domstol i närvaro av den tjänsteman som framställt yrkandet eller en av denne förordnad tjänsteman som är insatt i ärendet. Underrättelsetillsynsombudsmannen eller en av denne förordnad tjänsteman ska ges tillfälle att bli hörd innan behandlingen av ett tillståndsärende avslutas.

Ärendet ska avgöras skyndsamt. Behandlingen kan också ske med anlitande av videokonferens eller någon annan lämplig teknisk metod för dataöverföring där de som deltar i behandlingen har sådan kontakt att de kan tala med och se varandra.

I fråga om varje metod för underrättelseinhämtning finns det särskilda bestämmelser om innehållet i beslutet. Beslutet ska meddelas omedelbart eller senast när behandlingen av de ärenden om metoder för underrättelseinhämtning som anknyter till samma underrättelsehelhet har avslutats.

Om domstolen har beviljat tillstånd till teleavlyssning eller teleövervakning, får den pröva och avgöra ett ärende som gäller beviljande av tillstånd i fråga om en ny person, teleadress eller teleterminalutrustning utan att den tjänsteman som framställt yrkandet eller en av denne förordnad tjänsteman är närvarande, om det har förflutit mindre än sex månader från den muntliga behandlingen av det tidigare tillståndsärendet. Ärendet kan behandlas utan att tjänstemannen är närvarande också om användningen av metoden för underrättelseinhämtning redan har avslutats.

Ett beslut i ett tillståndsärende får inte överklagas genom besvär. Klagan mot beslutet får anföras utan tidsbegränsning hos Helsingfors hovrätt. Klagan ska behandlas skyndsamt. Också underrättelsetillsynsombudsmannen har rätt att anföra klagan över ett beslut i ett tillståndsärende.

Vid handläggningen av ett ärende som gäller en metod för underrättelseinhämtning ska det fästas särskild vikt vid att sekretessen iakttas och att informationen i handlingar och informationssystem skyddas genom behövliga förfaranden och datasäkerhetsarrangemang.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

36 §

Skyddande av civil underrättelseinhämtning

Skyddspolisen får använda falska, vilseledande eller förtäckta uppgifter, göra och använda falska, vilseledande eller förtäckta registeranteckningar samt upprätta och använda falska handlingar, om det är nödvändigt för att skydda den civila underrättelseinhämtningen.

En registeranteckning som avses i 1 mom. ska rättas när förutsättningarna enligt det momentet inte längre föreligger.

Närmare bestämmelser om ordnandet av skyddandet av civil underrättelseinhämtning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

37 §

Beslut om skyddande

Beslut om registeranteckningar och upprättande av handlingar enligt 36 § 1 mom. ska fattas av chefen för skyddspolisen.

En för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning beslutar om annat än i 1 mom. avsett skyddande.

Den myndighet som har fattat beslut om registeranteckningar och upprättande av handlingar ska föra en förteckning över anteckningarna och handlingarna, övervaka användningen av dem samt se till att anteckningarna rättas.

38 §

Yppandeförbud vid civil underrättelseinhämtning

En för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för civil underrättelseinhämtning får förbjuda en utomstående att röja sådana omständigheter om användningen av en metod för civil underrättelseinhämtning som denne fått kännedom om, om det är motiverat för att skydda metoden för underrättelseinhämtning. Det förutsätts dessutom att den utomstående med anledning av sitt uppdrag eller sin ställning har bistått eller blivit ombedd att bistå vid användningen av en metod för underrättelseinhämtning.

Ett yppandeförbud meddelas för högst ett år åt gången. Förbudet ska ges i skriftlig form och bevisligen delges den som förbudet gäller. I förbudet ska det specificeras de omständigheter som förbudet omfattar, nämnas förbudets giltighetstid och anges hotet om straff för överträdelse av förbudet.

Ett beslut om yppandeförbud får inte överklagas genom besvär. Den som har fått ett förbud får dock utan tidsbegränsning anföra klagan hos Helsingfors tingsrätt. Klagan ska behandlas skyndsamt.

Till straff för överträdelse av yppandeförbudet döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

Den som har fått ett yppandeförbud får trots 4 mom. meddela underrättelsetillsynsombudsmannen om yppandeförbudet.

39 §

Beslut om användning av metoder för underrättelseinhämtning i vissa fall

Beslut om civil underrättelseinhämtning och användning av metoder för underrättelseinhämtning som sker utanför Finland ska fattas av chefen för skyddspolisen.

I fråga om innehållet i framställningar, planer, yrkanden och beslut som gäller användningen av metoder för underrättelseinhämtning tillämpas vad som i detta kapitel föreskrivs om framställningar, planer, yrkanden och beslut.

Bestämmelserna i 44 och 47 § i detta kapitel tillämpas inte på sådan civil underrättelseinhämtning och användning av metoder för underrättelseinhämtning som avses i 1 mom. Bestämmelsen i 4 § 4 mom. i detta kapitel kan i enskilda fall, om det är nödvändigt för skyddandet av den nationella säkerheten, frångås vid sådan civil underrättelseinhämtning och användning av metoder för underrättelseinhämtning som avses i 1 mom.

Deltagande i sådan civil underrättelseinhämtning utomlands som avses i denna paragraf förutsätter samtycke av den berörda tjänstemannen vid skyddspolisen.

40 §

Beräkning av tidsfrister vid civil underrättelseinhämtning

Vid beräkning av tidsfrister enligt detta kapitel ska inte lagen om beräkning av laga tid (150/1930) tillämpas.

En i månader uttryckt tid löper ut den dag i månaden som till sitt ordningsnummer motsvarar den dag då tidsfristen började löpa. Om motsvarande dag inte finns i den månad då tidsfristen löper ut, löper tiden ut den sista dagen i månaden.

41 §

Förbud mot avlyssning och observation vid civil underrättelseinhämtning

Teleavlyssning, inhämtande av information i stället för teleavlyssning, teknisk avlyssning och optisk observation får inte riktas mot sådan kommunikation som parterna i kommunikationen inte får vittna om eller som parterna har rätt att vägra vittna om med stöd av 17 kap. 13, 14, 16 eller 20 § eller 22 § 2 mom. i rättegångsbalken.

Om det under tiden för teleavlyssning, inhämtande av information i stället för teleavlyssning, teknisk avlyssning eller optisk observation eller vid något annat tillfälle framkommer att det är fråga om ett meddelande som det är förbjudet att avlyssna eller observera, ska åtgärden avbrytas och de upptagningar som fåtts genom åtgärden och anteckningarna om de uppgifter som fåtts genom den genast utplånas.

De förbud mot avlyssning och observation som avses i denna paragraf gäller dock inte sådana fall där en i 1 mom. avsedd person deltar i sådan verksamhet som är föremål för civil underrättelseinhämtning där verksamheten allvarligt hotar den nationella säkerheten och det även för hans

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

eller hennes del har fattats beslut om teleavlyssning, inhämtande av information i stället för teleavlyssning, teknisk avlyssning eller optisk observation.

42 §

Granskning av upptagningar och handlingar från civil underrättelseinhämtning

En polisman som hör till befälet vid skyddspolisen eller en av denne förordnad tjänsteman ska utan ogrundat dröjsmål granska de upptagningar och handlingar som uppkommit vid användningen av en metod för civil underrättelseinhämtning.

43 §

Undersökning av upptagningar från civil underrättelseinhämtning

Upptagningar som uppkommit vid användningen av metoder för civil underrättelseinhämtning får undersökas endast av domstol eller en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen eller av underrättelsetillsynsombudsmannen eller en av denne förordnad tjänsteman. Enligt förordnande av en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen eller enligt anvisning av domstolen får upptagningarna undersökas även av en annan polisman, av en sakkunnig eller av någon annan som anlitas för inhämtande av information.

När en i 1 mom. avsedd sakkunnig eller någon annan person är en privatperson som utför uppgifter enligt detta kapitel, ska bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på dem.

När en sakkunnig eller en annan person enligt 2 mom. anlitas ska undersökningen av upptagningar ske under direkt ledning och övervakning av en polisman vid skyddspolisen. En sakkunnig eller en annan person som anlitas ska dessutom ha de kunskaper och färdigheter samt den erfarenhet som behövs för att utföra uppdraget.

44 §

Utlämnande av information som erhållits vid civil underrättelseinhämtning för brottsbekämpning

Skyddspolisen ska utan ogrundat dröjsmål anmäla till centralkriminalpolisen, om det medan en metod för underrättelseinhämtning används framkommer att det kan antas att ett sådant brott har begåtts för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst sex år. Genom beslut av chefen för skyddspolisen får anmälan skjutas upp med högst ett år åt gången, om det är nödvändigt för att garantera den nationella säkerheten eller skydda liv eller hälsa. Skyddspolisen får anmäla ett begånget brott till centralkriminalpolisen, om anmälan kan antas vara av synnerlig vikt för utredningen av ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst tre år.

Skyddspolisen ska utan dröjsmål anmäla till en behörig myndighet, om det medan en metod för underrättelseinhämtning används framkommer att ett sådant brott är på färde för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst sex år och brottet ännu kan förhindras. Information som fåtts genom användning av en metod för underrättelseinhämtning får lämnas ut till en behörig myndighet för förhindrande av ett sådant brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst två år.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

När det övervägs om en anmälan ska skjutas upp enligt 1 mom. eller en anmälan göras enligt 1 eller 2 mom. i fråga om ett begånget brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst tre år eller i fråga om förhindrade av ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst två år, ska utöver betydelsen för skyddet av den nationella säkerheten även betydelsen av utredningen eller förhindrandet av brottet med tanke på allmänna och enskilda intressen beaktas vid bedömningen.

Information som fåtts genom användning av en metod för underrättelseinhämtning får alltid lämnas ut som utredning som stöder det att någon är oskyldig samt för att förhindra betydande fara för någons liv, hälsa eller frihet eller betydande miljö-, egendoms- eller förmögenhetsskada.

Om en förundersökningsmyndighet inleder en förundersökning eller börjar vidta en förundersökningsåtgärd eller en behörig myndighet inleder en åtgärd som syftar till att förhindra ett brott utifrån en anmälan som avses i denna paragraf, ska förundersökningsmyndigheten eller den behöriga myndigheten innan förundersökningen inleds, förundersökningsåtgärden vidtas eller den brottsförhindrande åtgärden vidtas anmäla detta till skyddspolisen.

Beslut om användning av sådan information som med stöd av denna paragraf lämnas som bevisning fattas av domstolen i samband med behandlingen av huvudsaken. Bestämmelser om anteckning i förundersökningsprotokollet om användningen av information finns i 9 kap. 6 § 2 mom. i förundersökningslagen, och bestämmelser om uppgivande i stämningsansökan av användningen av information finns i 5 kap. 3 § 1 mom. 9 punkten i lagen om rättegång i brottmål.

45 §

Utplåning av information som erhållits genom en metod för underrättelseinhämtning

Information som fåtts genom en metod för underrättelseinhämtning ska utplånas utan dröjsmål efter att det framgått att den inte behövs för att skydda den nationella säkerheten.

Informationen får dock bevaras och lagras i ett register som avses i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet, om detta behövs i fall som avses i 44 §.

Basstationsuppgifter som avses i 8 § ska utplånas efter att det har framgått att de inte behövs för att skydda den nationella säkerheten.

46 §

Utplåning av information som fåtts i en brådskande situation

Om en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen i en brådskande situation enligt 7 § 1 mom., 8 § 1 mom., 11 § 1 mom., 12 § 1 mom., 13 § 1 mom., 14 § 1 mom. eller 27 § 2 mom. har beslutat att teleövervakning, inhämtande av basstationsuppgifter, teknisk avlyssning, optisk observation, teknisk spårning av en person, teknisk observation av utrustning eller platsspecifik underrättelseinhämtning ska inledas, men domstolen anser att det inte har funnits förutsättningar för åtgärden, ska användningen av metoden för underrättelseinhämtning avslutas och det material som fåtts på detta sätt och anteckningarna om de uppgifter som fåtts på detta sätt genast utplånas. Information som fåtts på detta sätt får dock användas under samma förutsättningar som en uppgift får användas i de fall som avses i 44 § 1 eller 2 mom., om det kan antas att det har begåtts ett sådant brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst sex år eller om det

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

framgår att ett sådant brott är på färde för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst sex år och brottet ännu kan förhindras.

Om en polisman vid skyddspolisen i en brådslande situation enligt 33 § 2 mom. har beslutat om kopiering, men en för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning anser att det inte har funnits förutsättningar för åtgärden, ska användningen av metoden för underrättelseinhämtning avslutas och det material som fåtts på detta sätt och anteckningarna om de uppgifter som fåtts på detta sätt genast utplånas. Information som fåtts på detta sätt får dock användas under samma förutsättningar som en uppgift får användas i de fall som avses i 44 § 1 eller 2 mom., om det kan antas att det har begåtts ett sådant brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst sex år eller om det framgår att ett sådant brott är på färde för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst sex år och brottet ännu kan förhindras.

47 §

Underrättelse om användning av en metod för underrättelseinhämtning

Den person som vid civil underrättelseinhämtning har varit föremål för teleavlyssning, inhämtande av information i stället för teleavlyssning, teleövervakning och teknisk observation samt kopiering som riktar sig mot ett meddelande eller sådan kopiering av en försändelse som riktar sig mot ett meddelande ska utan dröjsmål underrättas om detta skriftligen efter det att syftet med användningen av metoden för underrättelseinhämtning har nåtts. Den som varit föremål för inhämtande av information ska dock underrättas om användningen av metoden för underrättelseinhämtning senast ett år efter det att användningen av metoden upphörde.

På yrkande av en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen får domstolen besluta att underrättelsen enligt 1 mom. till den som varit föremål för åtgärden får skjutas upp med högst två år åt gången, om det är motiverat för att trygga pågående användning av en metod för underrättelseinhämtning, garantera den nationella säkerheten eller skydda liv eller hälsa. Domstolen får besluta att underrättelsen ska utebli, om det är nödvändigt för att garantera den nationella säkerheten eller skydda liv eller hälsa.

Om den som varit föremål för inhämtandet av information inte är identifierad vid utgången av den tid eller det uppskov som avses i 1 eller 2 mom., ska han eller hon utan ogrundat dröjsmål skriftligen underrättas om underrättelseinhämtningen när identiteten har utretts.

Den domstol som beviljat tillståndet ska samtidigt skriftligen informeras om underrättelsen.

Om skyddspolisen fortsätter inhämtandet av information med stöd av 5 §, ska bestämmelserna om underrättelse om hemligt inhämtande av information i 5 kap. 58 § iakttas.

Den som vid civil underrättelseinhämtning varit föremål för inhämtande av information behöver inte underrättas om systematisk observation, förtäckt inhämtande av information, en täckoperation, bevisprovokation genom köp, styrd användning av informationskällor, platsspecifik underrättelseinhämtning, kopiering som riktar sig mot annat än ett meddelande och sådan kopiering av en försändelse som riktar sig mot annat än ett meddelande, om inte förundersökning har inletts i ärendet utifrån en anmälan enligt 44 §. Om förundersökning inleds ska bestämmelserna i 10 kap. 60 § 2—7 mom. i tvångsmedelslagen iakttas.

Den som varit föremål för inhämtande av information behöver inte underrättas om användningen av en metod för underrättelseinhämtning, om föremålet har varit en statlig aktör eller en aktör som är jämförbar med en sådan.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

I fråga om handläggning av underrättelseärenden i domstol ska 35 § iakttas.

48 §

Protokoll

Efter det att användningen av en metod för underrättelseinhämtning upphört ska det utan ogrundat dröjsmål upprättas ett protokoll över användningen av metoden.

Närmare bestämmelser om hur åtgärderna ska dokumenteras med tanke på övervakningen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

49 §

Begränsning av partsoffentlighet i vissa fall

En person vars rättigheter eller skyldigheter saken gäller har inte, trots 11 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, rätt att få vetskap om användningen av en sådan metod för underrättelseinhämtning som avses i detta kapitel förrän en underrättelse enligt 47 § har gjorts.

Bestämmelser om rätt till insyn för registrerade finns i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet.

50 §

Rätt att få information av privata sammanslutningar

Trots att en sammanslutnings medlemmar, revisorer, verkställande direktör, styrelsemedlemmar eller arbetstagare är bundna av företags-, bank- eller försäkringshemlighet har skyddspolisen på begäran av en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen rätt att få uppgifter som i ett enskilt fall kan antas vara behövliga vid utredningen av sådan verksamhet som är föremål för civil underrättelseinhämtning och som allvarligt hotar den nationella säkerheten och som kan antas vara av betydelse för att

- 1) identifiera eller nå en fysisk eller juridisk person som är föremål för civil underrättelseinhämtning, eller klarlägga personens kontaktuppgifter eller hur personen förflyttar sig,
- 2) inrikta användningen av en metod för underrättelseinhämtning på en viss person som är föremål för civil underrättelseinhämtning, eller
- 3) klarlägga ekonomisk verksamhet som antas anknyta till i 3 § avsedd verksamhet som bedrivs av en person eller en juridisk person som är föremål för civil underrättelseinhämtning.

51 §

Teleföretags skyldighet att biträda vid civil underrättelseinhämtning

På teleföretags skyldighet att biträda vid civil underrättelseinhämtning tillämpas vad som i 5 kap. 61 § föreskrivs om teleföretags skyldighet att biträda.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

52 §

Ersättningar till teleföretag för biträde och lämnande av uppgifter vid civil underrättelseinhämtning

På teleföretags rätt till ersättning för direkta kostnader som orsakats av att de biträtt myndigheter och lämnat uppgifter tillämpas bestämmelserna i 5 kap. 62 §.

53 §

Användning av uppgifter som lagras av teleföretag och hänför sig till civil underrättelseinhämtning

Utöver vad som i 157 § 1 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreskrivs om användning av lagrade uppgifter får lagrade uppgifter också användas om uppgifterna med fog kan antas vara av synnerlig vikt för att få information om sådan verksamhet som är föremål för civil underrättelseinhämtning och som allvarligt hotar den nationella säkerheten.

54 §

Samarbete med militärunderrättelsemyndigheterna

Skyddspolisen ska samarbeta med militärunderrättelsemyndigheterna för att den civila och militära underrättelseinhämtningen ska kunna skötas på ett ändamålsenligt sätt och i detta syfte, trots det som föreskrivs om sekretess, ge militärunderrättelsemyndigheterna behövliga uppgifter.

Närmare bestämmelser om ordnandet av samarbetet mellan skyddspolisen och militärunderrättelsemyndigheterna får utfärdas genom förordning av statsrådet.

55 §

Samarbete med andra myndigheter och med företag och sammanslutningar

Skyddspolisen ska enligt behov agera i samarbete med andra myndigheter för att den civila underrättelseinhämtningen ska kunna skötas på ett ändamålsenligt sätt.

Skyddspolisen får för att genomföra sitt uppdrag avseende civil underrättelseinhämtning trots sekretessbestämmelserna lämna ut andra uppgifter än personuppgifter till andra myndigheter, om utlämnandet av uppgifterna behövs för att skydda den nationella säkerheten.

Skyddspolisen får för att genomföra sitt uppdrag avseende civil underrättelseinhämtning trots sekretessbestämmelserna lämna ut andra uppgifter än personuppgifter till företag och andra sammanslutningar, om utlämnandet av uppgifterna är nödvändigt för att skydda den nationella säkerheten.

Bestämmelser om utlämnande av information för brottsbekämpning finns i 44 §.

Bestämmelser om behandling av personuppgifter finns i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet.

Närmare bestämmelser om ordnandet av samarbetet mellan skyddspolisen och andra myndigheter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

Närmare bestämmelser om ordnandet av samarbetet mellan skyddspolisens och den övriga inrikesförvaltningen får utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

56 §

Samordning av hemlig informationsinhämtning

Användningen av de metoder för underrättelseinhämtning om vilka det föreskrivs i detta kapitel ska vid behov samordnas för att säkerställa säkerheten i arbetet för skyddspolisens, militärunderrättelsemyndigheternas, centralkriminalpolisens och andra myndigheters tjänstemän samt för att förhindra att de taktiska och tekniska metoder och planer som nämnda myndigheter använder vid hemlig informationsinhämtning avslöjas.

Närmare bestämmelser om ordnandet av samordningen av hemlig informationsinhämtning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

57 §

Internationellt samarbete

Skyddspolisens får samarbeta och inhämta information tillsammans med utländska säkerhets- och underrättelsetjänster för att skydda den nationella säkerheten.

Om gemensam informationsinhämtning genomförs i samarbete med den stat på vars territorium metoder för underrättelseinhämtning är avsedda att användas, ska en polisman vid skyddspolisens iaktta de begränsningar och villkor för användningen av metoderna för underrättelseinhämtning som staten i fråga ställer.

Chefen för skyddspolisens beslutar om deltagande i internationellt samarbete och om användning av metoder för underrättelseinhämtning i samband med det. En främmande stats behöriga tjänsteman har genom beslut av chefen för skyddspolisens rätt att på finskt territorium för att skydda den nationella säkerheten agera i samarbete med skyddspolisens, och under ledning och övervakning av en polisman vid skyddspolisens använda sådana metoder för underrättelseinhämtning om vars användning beslut fattas i enlighet med 9, 10, 18, 20 och 24 §. En utländsk tjänsteman är skyldig att iaktta de föreskrifter, begränsningar och anvisningar som skyddspolisens meddelar. I 16 kap. 20 § 4 mom., 21 kap. 18 § och 40 kap. 12 § 4 mom. i strafflagen finns det bestämmelser om tillämpning av bestämmelserna i de kapitlen på brott som begås av eller mot en utländsk tjänsteman som använder en metod för underrättelseinhämtning på finskt territorium eller som är verksam på finskt territorium.

Skyddspolisens får vid internationellt samarbete, trots sekretessbestämmelserna, lämna ut annan information än personuppgifter, om utlämnandet av informationen behövs för att skydda den nationella säkerheten och utlämnandet inte strider mot ett nationellt intresse.

Internationella avtal som är bindande för Finland ska följas vid utlämnande och mottagande av information. Internationellt samarbete och informationsutbyte är förbjudet om det finns grundad anledning att misstänka att en person på grund av samarbetet eller utlämnandet av uppgifter riskerar dödsstraff, tortyr, någon annan behandling som kränker människovärdet, förföljelse, godtyckligt frihetsberövande eller orättvis rättegång.

Bestämmelser om utlämnande av personuppgifter finns i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

58 §

Samordning av underrättelseverksamheten

Den civila och den militära underrättelseverksamheten samordnas mellan republikens president, statsrådets kansli, utrikesministeriet, försvarsministeriet och inrikesministeriet samt vid behov andra ministerier och myndigheter.

Om det bedöms att den civila underrättelseverksamheten har utrikes- och säkerhetspolitiska konsekvenser, ska ärendet förberedelsevis behandlas mellan de myndigheter som avses i 1 mom.

Närmare bestämmelser om ordnandet av samordningen av underrättelseverksamheten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

59 §

Inrikesförvaltningens övervakning av den civila underrättelseinhämtningen

Det inhämtande av information som avses i detta kapitel övervakas av chefen för skyddspolisen och av inrikesministeriet.

Närmare bestämmelser om ordnandet av inrikesförvaltningens övervakning av den civila underrättelseinhämtningen får utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

60 §

Extern övervakning av den civila underrättelseinhämtningen

Inrikesministeriet ska årligen till riksdagens justitieombudsman, underrättelsetillsynsutskottet och underrättelsetillsynsombudsmannen lämna en berättelse om hur de i detta kapitel avsedda metoderna för underrättelseinhämtning har använts och användningen övervakats samt hur det i detta kapitel avsedda skyddandet av den civila underrättelseinhämtningen har använts och användningen övervakats.

Bestämmelser om den övervakning som underrättelsetillsynsombudsmannen utövar finns i lagen om övervakning av underrättelseverksamheten (121/2019). Närmare bestämmelser om den parlamentariska tillsynen över underrättelseverksamheten finns i riksdagens arbetsordning (40/2000).

Närmare bestämmelser om de utredningar som ska lämnas för övervakningen av den civila underrättelseinhämtningen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

61 §

Anmälningar till underrättelsetillsynsombudsmannen

Skyddspolisen ska informera underrättelsetillsynsombudsmannen om de tillstånd och beslut som gäller användning av en metod för underrättelseinhämtning och som har meddelats med stöd av detta kapitel så snart som möjligt efter det att tillståndet beviljades eller beslutet fattades. Underrättelsetillsynsombudsmannen ska också informeras om ett hos domstol framställt yrkande som gäller en metod för underrättelseinhämtning.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

Skyddspolisen ska så snart som möjligt informera underrättelsetillsynsombudsmannen om ett beslut som gäller

- 1) skyddande av civil underrättelseverksamhet,
- 2) yppandeförbud,
- 3) uppskjutande av en anmälan enligt 44 § 1 mom.

Vid anmälningar som avses i denna paragraf ska det fästas särskild vikt vid att sekretessen iaktas och att informationen i handlingar och informationssystem skyddas genom behövliga förfaranden och datasäkerhetsarrangemang.

9 kap.

Särskilda bestämmelser

10 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av inrikesministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om

- 1) hur polismäns ställning ska anges och polismän identifieras,
- 2) förvaring av egendom som tagits om hand,
- 3) polisundersökning,
- 4) tecken och metoder vid stoppande av fordon,
- 5) automatisk övervakning av vägtrafiken,
- 6) definitioner av användningen av maktmedel, utbildning i användningen av maktmedel, träning i och uppföljning av användningen av maktmedel, rätt att bära maktmedelsredskap, förvaring av maktmedelsredskap och övervakning av användningen av maktmedel,
- 7) fasttagande, förvaring och avlivande av djur,
- 8) handräckning till andra än Tullen och Gränsbevakningsväsendet,
- 9) registrering av polisåtgärder,
- 10) tekniskt utförande av säkerhetskontrollåtgärder, hur säkerhetskontroller ska ordnas i praktiken och om ordnande av säkerhetskontrollutbildning,
- 11) uniformsmodeller och märken som ska användas med uniform samt om när tjänsteuppgifterna är av sådan art eller karaktär att de förutsätter användning av uniform.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om civil underrättelseinhämtning avseende datatrafik

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde och förhållande till annan lagstiftning

Denna lag innehåller bestämmelser om användning av underrättelseinhämtning som avser datatrafik vid sådan civil underrättelseinhämtning som avses i 5 a kap. i polislagen (872/2011).

Bestämmelserna i 1 kap. i polislagen om krav på respekt för de grundläggande fri- och rättigheterna, proportionalitetsprincipen, principen om minsta olägenhet och principen om ändamålsbundenhet ska iakttas vid användning av civil underrättelseinhämtning som avser datatrafik.

Inriktningen av en åtgärd inom underrättelseinhämtning som avser datatrafik får inte utan godtagbart skäl grunda sig på en persons ålder, kön, ursprung, nationalitet, bosättningsort, språk, religion, övertygelse, åsikt, politiska verksamhet, fackföreningsverksamhet, familjeförhållanden, hälsotillstånd, funktionsnedsättning, sexuella läggning eller någon annan orsak som gäller hans eller hennes person.

Underrättelseinhämtning som avser datatrafik får inte utgöra allmän och oriktad uppföljning av datatrafiken.

Bestämmelser om användningen av underrättelseinhämtning som avser datatrafik vid militär underrättelseinhämtning och det tekniska genomförandet av underrättelseinhämtning som avser datatrafik finns i lagen om militär underrättelseverksamhet (/). Bestämmelser om teleavlyssning, inhämtande av information i stället för teleavlyssning och teleövervakning vid civil underrättelseinhämtning finns i 5 a kap. i polislagen.

Till den del det inte i denna lag föreskrivs om behandlingen av de uppgifter som erhållits vid underrättelseinhämtning som avser datatrafik, finns det bestämmelser om behandlingen av uppgifterna i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003).

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *underrättelseinhämtning som avser datatrafik* teknisk informationsinhämtning riktad mot datatrafik i kommunikationsnät som överskrider Finlands gräns, vilken baserar sig på automatiserad avskiljning av datatrafiken, samt behandling av den inhämtade informationen,

2) *kommunikationsnät* ett system som består av sammankopplade ledningar och av anordningar och som är avsett för överföring eller distribution av meddelanden via ledning, med radiovågor, optiskt eller på något annat elektromagnetiskt sätt,

3) *dataöverförare* den som äger eller innehar den del av ett kommunikationsnät som överskrider Finlands gräns,

4) *sökbegrepp* en uppgift som används för att vid underrättelseinhämtning som avser datatrafik så avgränsat och exakt som möjligt i en del av kommunikationsnätet selektera den datatrafik

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

som är föremål för underrättelseinhämtningen, varvid intrånget i skyddet för hemligheten för förtroliga meddelanden sker endast i den omfattning som är nödvändig för att uppnå syftet med underrättelseinhämtningen,

5) *kategori av sökbegrepp* sökbegrepp som anknyter till varandra och beskriver samma ämnesområde,

6) *statlig aktör* en identifierad myndighet i en främmande stat eller en med en sådan jämförbar aktör samt den som är i dennes tjänst eller lyder under och styrs av denne.

3 §

Föremål för underrättelseinhämtning som avser datatrafik

Föremål för civil underrättelseinhämtning som avser datatrafik är

- 1) terrorism,
- 2) utländsk underrättelseverksamhet,
- 3) planering, tillverkning, spridning och användning av massförstörelsevapen,
- 4) planering, tillverkning, spridning och användning av sådana produkter med dubbel användning som avses i 2 § i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning (562/1996),
- 5) verksamhet som allvarligt hotar den demokratiska samhällsordningen,
- 6) verksamhet som hotar ett stort antal människors liv eller hälsa eller samhällets vitala funktioner,
- 7) en främmande stats verksamhet som kan orsaka skada för Finlands internationella relationer, ekonomiska intressen eller andra viktiga intressen,
- 8) en kris som hotar internationell fred och säkerhet,
- 9) verksamhet som hotar säkerheten vid internationella krishanteringsinsatser,
- 10) verksamhet som allvarligt hotar säkerheten i samband med att Finland ger internationellt bistånd och i samband med annan internationell verksamhet,
- 11) internationell organiserad brottslighet som hotar den demokratiska samhällsordningen.

4 §

Förutsättningar för användning av underrättelseinhämtning som avser datatrafik

En allmän förutsättning för användning av underrättelseinhämtning som avser datatrafik är att användningen av den är nödvändig för att få viktig information om sådan verksamhet som är föremål för underrättelseinhämtning som avser datatrafik och som allvarligt hotar den nationella säkerheten, och informationen inte kan erhållas genom någon annan metod för underrättelseinhämtning.

Om användningen av sökbegreppen vid underrättelseinhämtning som avser datatrafik enbart gäller en statlig aktörs eller med en sådan jämförbar aktörs datatrafik, ska användningen av underrättelseinhämtning som avser datatrafik vara behövlig för att få information om sådan verksamhet som är föremål för underrättelseinhämtning som avser datatrafik och som allvarligt hotar den nationella säkerheten.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

5 §

Inriktande av underrättelseinhämtning som avser datatrafik

Inriktandet av underrättelseinhämtning som avser datatrafik genomförs med hjälp av automatiserad avskiljning av datatrafiken. Den automatiserade avskiljningen baserar sig på användningen av sådana sökbegrepp som godkänts i ett förfarande enligt 7 eller 9 §.

Ett sökbegrepp som beskriver innehållet i ett meddelande får användas endast om

1) sökbegreppet används endast i fråga om en främmande stats eller med en sådan jämförbar aktörs datatrafik, eller

2) sökbegreppet beskriver innehållet i ett skadligt datorprogram eller skadligt datakommando.

Som sökbegrepp får inte användas uppgifter som identifierar terminalutrustning eller en teleadress som innehas av eller annars förmodligen används av en person som befinner sig i Finland.

6 §

Fortsatt behandling av information som samlats in med hjälp av automatiserad avskiljning

Den datatrafik som avskilts automatiserat på det sätt som avses i 5 § får behandlas automatiskt och manuellt. Vid behandlingen får innehållet i meddelanden och andra konfidentiella uppgifter utredas.

7 §

Tillstånd av domstol för underrättelseinhämtning som avser datatrafik

Beslut om underrättelseinhämtning som avser datatrafik fattas av domstol på skriftligt yrkande av chefen för skyddspolisen.

I ett yrkande och i ett beslut om underrättelseinhämtning som avser datatrafik ska följande nämnas:

1) den verksamhet enligt 3 § som är föremål för underrättelseinhämtningen,

2) fakta om den verksamhet som avses i 1 punkten,

3) de fakta som ligger till grund för förutsättningarna för och effektiviteten hos användningen av underrättelseinhämtning som avser datatrafik,

4) de sökbegrepp eller kategorier av sökbegrepp som ska användas i underrättelseinhämtningen samt motiveringarna till dem,

5) den del av ett kommunikationsnät som överskrider Finlands gräns där sökbegreppen i fråga om den datatrafik som rör sig där används samt motiveringarna till valet av kommunikationsnätetsdel,

6) giltighetstiden med angivande av klockslag för tillståndet till underrättelseinhämtning som avser datatrafik,

7) den för uppdraget förordnade, till befälet vid skyddspolisen hörande polisman som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning och som leder och övervakar genomförandet av underrättelseinhämtningen,

8) eventuella begränsningar och villkor för underrättelseinhämtningen.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

Tillstånd till underrättelseinhämtning som avser datatrafik får beviljas för högst sex månader åt gången.

Underrättelseinhämtning som avser datatrafik ska avslutas före utgången av den tid som anges i tillståndet, om syftet med underrättelseinhämtningen har nåtts eller om det inte längre finns förutsättningar för den.

8 §

Förfarandet i domstol

Vid handläggning och avgörande i domstol av tillståndsärenden som gäller underrättelseinhämtning som avser datatrafik ska de bestämmelser i 5 a kap. 35 § i polislagen som gäller handläggningen av tillståndsärenden som gäller metoder för underrättelseinhämtning iakttas.

9 §

Beslutsförfarande i brådskande situationer

Om ett ärende som gäller underrättelseinhämtning som avser datatrafik inte tål uppskov, får chefen för skyddspolisen besluta om underrättelseinhämtning som avser datatrafik till dess att domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Beslutet ska fattas skriftligen. Ärendet ska föras till domstol så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att underrättelseinhämtningen inleddes.

Om domstolen anser att det inte har funnits förutsättningar i enlighet med 4 § för underrättelseinhämtning som avser datatrafik, ska användningen av underrättelseinhämtningen omedelbart avslutas och det material som fåtts på detta sätt och anteckningarna om de uppgifter som fåtts på detta sätt genast utplånas. Om domstolen anser att det beslut som avses i 1 mom. till någon annan del har varit felaktigt, ska användningen av underrättelseinhämtningen omedelbart avslutas till den del som detta förutsätts i domstolens avgörande, samt det material som fåtts på detta sätt och anteckningarna om de uppgifter som fåtts på detta sätt till samma delar utplånas utan dröjsmål. Informationen får dock bevaras och lagras i ett register som avses i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet under de förutsättningar som anges i 5 a kap. 46 § 1 mom. i polislagen.

10 §

Tekniskt genomförande av underrättelseinhämtning som avser datatrafik och annat samarbete med militärunderrättelsemyndigheten

Försvarsmaktens underrättelsetjänst är teknisk utförare av underrättelseinhämtning som avser datatrafik.

Skyddspolisen kan ge Försvarsmaktens underrättelsetjänst i uppdrag att behandla tekniska data i enlighet med 63 § i lagen om militär underrättelseverksamhet. Försvarsmaktens underrättelsetjänst ansöker för skyddspolisens räkning om tillstånd enligt 64 § i lagen om militär underrättelseverksamhet att behandla tekniska data samt lämnar resultatet av en sådan statistisk analys

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

som avses i 63 § 2 mom. i den lagen till skyddspolisen efter det att underrättelsetjänsten har fått tillstånd till behandlingen av tekniska data och utfört åtgärderna i enlighet med tillståndet.

Skyddspolisen lämnar det beslut som avses i 7 eller 9 § till Försvarmaktens underrättelsetjänst, som utför de uppgifter som avses i 5 § för skyddspolisens räkning. Försvarmaktens underrättelsetjänst lämnar den datatrafik som underrättelsetjänsten har avskilt i enlighet med uppdraget till skyddspolisen.

På skyddspolisens övriga samarbete med militärunderrättelsemyndigheterna tillämpas 5 a kap. 54 § i polislagen.

11 §

Beräkning av tidsfrister

Vid beräkning av tidsfrister enligt denna lag ska inte lagen om beräkning av laga tid (150/1930) tillämpas.

En i månader uttryckt tid löper ut den dag i månaden som till sitt ordningsnummer motsvarar den dag då tidsfristen började löpa. Om motsvarande dag inte finns i den månad då tidsfristen löper ut, löper tiden ut den sista dagen i månaden.

12 §

Förbud mot underrättelseinhämtning

Underrättelseinhämtning som avser datatrafik får inte riktas mot ett meddelande vars avsändare och mottagare befinner sig i Finland eller mot sådana uppgifter som avsändaren, mottagaren eller den som lagrat informationen har skyldighet eller rätt att vägra vittna om med stöd av 17 kap. 13, 14, 16 eller 20 § eller 22 § 2 mom. i rättegångsbalken.

13 §

Granskning av upptagningar och handlingar

En i 5 kap. 7 § i polislagen avsedd polisman som hör till befälet vid skyddspolisen eller en av denne förordnad tjänsteman ska utan ogrundat dröjsmål granska de upptagningar och handlingar som uppkommit vid användningen av underrättelseinhämtning som avser datatrafik.

14 §

Undersökning av upptagningar

Upptagningar som uppkommit vid användningen av underrättelseinhämtning som avser datatrafik får undersökas endast av domstol eller en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen eller av underrättelsetillsynsombudsmannen eller en av denne förordnad tjänsteman. Enligt förordnande av en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen eller enligt anvisning av domstolen får upptagningarna undersökas även av en annan polisman, av en sakkunnig eller av någon annan som anlitas för inhämtande av information.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

När en i 1 mom. avsedd sakkunnig eller någon annan person är en privatperson som utför uppgifter enligt denna lag, ska bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas.

När en sakkunnig eller en annan person enligt 2 mom. anlitas ska undersökningen av upptagningar ske under direkt ledning och övervakning av en polisman vid skyddspolisen. En sakkunnig eller en annan person som anlitas ska ha de kunskaper och färdigheter samt den erfarenhet som behövs för att utföra uppdraget.

15 §

Utplåning av information

Information som fåtts genom underrättelseinhämtning som avser datatrafik ska utplånas utan dröjsmål om det framgår att

- 1) båda parterna i kommunikationen befann sig i Finland när kommunikationen försiggick,
- 2) avsändaren, mottagaren eller den som lagrat informationen har skyldighet eller rätt att vägra vittna om informationen på det sätt som avses i 12 §,
- 3) informationen inte behövs för att skydda den nationella säkerheten.

Information som avses i 1 mom. 3 punkten får dock lämnas ut för brottsbekämpning under de förutsättningar som anges i 5 a kap. 44 § i polislagen samt bevaras och lagras i ett register som avses i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet under de förutsättningar som anges i 5 a kap. 45 § 1 mom. i polislagen.

För utplåningen av informationen svarar den tekniska utföraren av underrättelseinhämtning som avser datatrafik, eller uppdragsgivaren i det fall att informationen redan har lämnats till uppdragsgivaren.

16 §

Utlämnande av information om skadliga datorprogram eller skadliga datakommandon till myndigheter, företag eller sammanslutningar

Skyddspolisen får trots sekretessbestämmelserna lämna ut sådan information som inhämtats med hjälp av underrättelseinhämtning som avser datatrafik och som gäller skadliga datorprogram eller skadliga datakommandon till myndigheter, företag eller sammanslutningar, om utlämnandet av informationen behövs för att skydda den nationella säkerheten eller informationsmottagarens intressen.

På tystnadsplikten för den som är anställd av ett företag eller en sammanslutning tillämpas bestämmelserna i 23 § 2 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

17 §

Utlämnande av information för brottsbekämpning

På utlämnade för brottsbekämpning av information som erhållits genom underrättelseinhämtning som avser datatrafik tillämpas bestämmelserna i 5 a kap. 44 § i polislagen.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

18 §

Begränsning av partsoffentlighet i vissa fall

Med avvikelse från det som föreskrivs i 11 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har en person inte rätt att få vetskap om användningen av underrättelseinhämtning som avser datatrafik förrän en underrättelse enligt 20 § har gjorts.

Bestämmelser om rätt till insyn för registrerade finns i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet.

19 §

Protokoll

Efter det att användningen av underrättelseinhämtning som avser datatrafik upphört ska skyddspolisen utan ogrundat dröjsmål upprätta ett protokoll.

Närmare bestämmelser om hur åtgärderna ska dokumenteras med tanke på övervakningen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

20 §

Underrättelse om underrättelseinhämtning som avser datatrafik

Om det vid sådan behandling som avses i 6 § manuellt har klarlagts innehållet i ett förtroligt meddelande som en person som, medan användningen av underrättelseinhämtning som avser datatrafik pågick, befann sig i Finland har sänt eller tagit emot eller i information som en sådan person har lagrat eller identifieringsuppgifter som avses i 5 kap. 8 § i polislagen, ska personen underrättas om den underrättelseinhämtning som avser datatrafik med iakttagande av vad som i 5 a kap. 47 § i polislagen föreskrivs om underrättelse om teleavlyssning. Skyldighet att underrätta om underrättelseinhämtning som avser datatrafik föreligger emellertid inte, om informationen har utplånats med stöd av 9 § 2 mom. eller 15 §.

21 §

Genomförande av den koppling som underrättelseinhämtning som avser datatrafik förutsätter

Vid genomförande av den koppling som underrättelseinhämtning som avser datatrafik förutsätter vid civil underrättelseinhämtning iakttas bestämmelserna i 72 § i lagen om militär underrättelseverksamhet.

22 §

Dataöverförarens skyldighet att lämna uppgifter

En dataöverförare ska utan obefogat dröjsmål, på en specificerad begäran av en för uppdraget förordnad sådan till befälet hörande polisman vid skyddspolisen som är särskilt förtrogen med an-

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

vändningen av metoder för underrättelseinhämtning, lämna skyddspolisen de tekniska data som dataöverföraren förfogar över beträffande uppbyggnaden av ett kommunikationsnät som överskrider Finlands gräns och dirigeringen av datatrafiken i det, när dessa tekniska data behövs för att identifiera en del av ett kommunikationsnät för ett sådant yrkande om tillstånd eller tillståndsbeslut för användning av underrättelseinhämtning som avser datatrafik som ska föreläggas domstolen.

23 §

Ersättningar till dataöverförare

En dataöverförare har rätt att få ersättning av statens medel för direkta kostnader som orsakats av att överföraren har lämnat uppgifter enligt 22 §. Beslut om betalning av ersättning fattas av skyddspolisen.

Omprövning av beslutet får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

24 §

Inrikesförvaltningens övervakning av underrättelseinhämtning som avser datatrafik

Det inhämtande av information som avses i denna lag övervakas av chefen för skyddspolisen och av inrikesministeriet.

Närmare bestämmelser om ordnandet av den övervakning som avses i 1 mom. får utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

25 §

Extern övervakning av underrättelseinhämtning som avser datatrafik

Inrikesministeriet ska årligen till riksdagens justitieombudsman, underrättelsetillsynsutskottet och underrättelsetillsynsombudsmannen lämna en berättelse om användningen av den underrättelseinhämtning som avser datatrafik.

Bestämmelser om den övervakning som underrättelsetillsynsombudsmannen utövar finns i lagen om övervakning av underrättelseverksamheten (121/2019). Närmare bestämmelser om den parlamentariska tillsynen över underrättelseverksamheten finns i riksdagens arbetsordning (40/2000).

Närmare bestämmelser om de utredningar som ska lämnas för övervakningen av underrättelseinhämtning som avser datatrafik får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

26 §

Anmälningar till underrättelsetillsynsombudsmannen

Skyddspolisen ska på det sätt som föreskrivs i 5 a kap. 61 § i polislagen informera underrättelsetillsynsombudsmannen om de yrkanden som har framställts, de beslut som har meddelats samt de tillstånd som en domstol har beviljat med stöd av denna lag.

27 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 10 och 15 a § i polisförvaltningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i polisförvaltningslagen (110/1992) 10 § 1 och 2 mom.,
sådana de lyder i lag 860/2015, samt
fogas till 15 a §, sådan den lyder i lagarna 873/2011, 1165/2013 och 421/2017, ett nytt 3 mom.,
i stället för det 3 mom. som upphävts genom lag 1165/2013, som följer:

10 §

Skyddspolisen

Skyddspolisen har till uppgift att i enlighet med inrikesministeriets styrning inhämta information för att skydda den nationella säkerheten samt upptäcka, förhindra och avslöja sådan verksamhet, sådana förehavanden och sådana brott som kan hota statsskicket och samhällsordningen eller rikets inre eller yttre säkerhet. Skyddspolisen ska även upprätthålla och utveckla en allmän beredskap för att upptäcka och förhindra aktivitet som hotar samhällets säkerhet.

Inrikesministeriet bestämmer, efter att ha hört Polisstyrelsen, vid behov närmare om samverkan och samarbetet mellan skyddspolisen och andra polisenheter.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

15 a §

Polisbefogenheter

Utöver det som föreskrivs i 1 mom. har en tjänsteman vid skyddspolisen rätt att använda i 5 a kap. i polislagen avsedda metoder för underrättelseinhämtning för att skydda den nationella säkerheten i enlighet med vad som föreskrivs i det kapitlet.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003) 5 § 2 mom., den svenska språkdräkten i det inledande stycket i 13 § 1 mom., 13 § 1 mom. 2, 4, 6, 15 och 16 punkten samt 45 § 1 mom. 5 punkten,

av dem den svenska språkdräkten i det inledande stycket i 13 § 1 mom., 13 § 1 mom. 4 och 6 punkten samt 45 § 1 mom. 5 punkten sådana de lyder i lag 1181/2013, 13 § 1 mom. 2 punkten sådan den lyder i lag 1073/2015 samt 13 § 1 mom. 15 och 16 punkten sådana de lyder i lag 29/2015, som följer:

5 §

Skyddspolisens funktionella informationssystem

Skyddspolisens funktionella informationssystem kan innehålla uppgifter som skyddspolisen måste behandla för att kunna skydda den nationella säkerheten, förhindra, avslöja och utreda förhållanden som äventyrar rätts- och samhällsordningen eller statens säkerhet samt förhindra och avslöja brott som hotar rätts- och samhällsordningen eller statens säkerhet.

13 §

Polisens rätt att få uppgifter ur vissa register och informationssystem

Utöver vad som föreskrivs i någon annan lag har polisen trots sekretessbestämmelserna rätt att i enlighet med vad som avtalas om saken med den personuppgiftsansvarige i fråga ur vissa regis-

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

ter genom en teknisk anslutning eller som en datamängd få sådan information som polisen behöver för att utföra sina uppdrag och föra sina personregister, enligt följande:

2) uppgifter som gäller dömda, fångar eller intagna i en enhet vid Brottspåföljdsmyndigheten ur Brottspåföljdsmyndighetens informationssystem som avses i 14 § 1 och 2 mom. i lagen om behandling av personuppgifter vid Brottspåföljdsmyndigheten (1069/2015) för skyddande av den nationella säkerheten, för förhindrande, avslöjande och utredning av brott och överlämnande av brott till åtalsprövning och för ett sådant tillstånd eller godkännande från polisen som förutsätter att personen i fråga är tillförlitlig,

4) av dem som utövar inkvarteringsverksamhet sådana uppgifter om resande som avses i 6 § 1 mom. i lagen om inkvarterings- och förplägnadsverksamhet (308/2006) och som behövs för att skydda den nationella säkerheten, upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt för att förhindra, avslöja eller utreda brott och för att utföra något annat för polisen lagstadgat uppdrag,

6) ur Patent- och registerstyrelsens handelsregister, för skyddande av den nationella säkerheten och för förhindrande, avslöjande och utredande av brott, uppgifter om anmälningar och meddelanden som gäller näringsidkare,

15) ur det register över kompetensbrev för laddare som avses i 22 § i lagen om laddare (423/2016) uppgifter för övervaknings- och larmuppdrag samt för skyddande av den nationella säkerheten och för förhindrande, utredning och avslöjande av brott,

16) av samfund och sammanslutningar uppgifter ur register som gäller passagerare och fordonspersonal, för skyddande av den nationella säkerheten, för förhindrande, avslöjande och utredning av brott och överlämnande av brott till åtalsprövning samt för att nå efterlysta personer.

45 §

Inskränkningar i rätten till insyn

Rätten till insyn gäller inte

5) uppgifter som erhållits vid utövande av befogenheterna enligt 4 kap. 3 § eller 5 eller 5 a kap. i polislagen, befogenheterna enligt 10 kap. i tvångsmedelslagen eller befogenheterna enligt lagen om civil underrättelseinhämtning avseende datatrafik (/),

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

Lag

om ändring av 2 kap. 1 § och 9 kap. 6 § i förundersökningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i förundersökningslagen (805/2011) 2 kap. 1 § 1 mom. och 9 kap. 6 § 2 mom., av dem
9 kap. 6 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1145/2013, som följer:

2 kap.

Vilka som deltar i förundersökning

1 §

Myndigheterna vid förundersökning

Förundersökning görs av någon annan polis än skyddspolisen.

9 kap.

Förundersökningsmaterial

6 §

Förundersökningsprotokoll

I förundersökningsprotokollet ska det ingå förhørsprotokoll samt redogörelser för undersök-
ningsåtgärderna och för de iakttagelser som gjorts i samband med åtgärderna om sådant som ska
utredas vid förundersökning. De handlingar, inspelningar och fotografier som kommit till vid un-
dersökningen ska bifogas förundersökningsprotokollet, om de kan antas ha betydelse i saken och
om inte något annat föreskrivs i lag. I förundersökningsprotokollet ska det göras en anteckning
om vilken överskottsinformation eller information som lämnats för brottsbekämpning med stöd
av 5 a kap. 44 § i polislagen, 17 § i lagen om civil underrättelseinhämtning avseende datatrafik
(/) och 79 eller 80 § i lagen om militär underrättelseverksamhet (/) som har använts vid ut-
redningen av brottet.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

Lag

om ändring av strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 21 kap. 18 §,
sådan den lyder i lag 302/2014, samt
fogas till 12 kap. en ny 12 §, till 16 kap. 20 §, sådan den lyder i lagarna 604/2002, 637/2011 och
302/2014, ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 och 5 mom. blir 5 och 6 mom., och till 40 kap.
12 §, sådan den lyder i lag 368/2019, ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 och 5 mom. blir
5 och 6 mom., som följer:

12 kap.

Om landsförräderibrott

12 §

Begränsningsbestämmelse

Såsom brott som avses i detta kapitel anses inte sådan användning av metoder för underrättelseinhämtning som avses i 5 a kap. i polislagen (872/2011), i lagen om civil underrättelseinhämtning avseende datatrafik (/) eller i lagen om militär underrättelseverksamhet (/).

16 kap.

Om brott mot myndigheter

20 §

Bestämmelser om tillämpningsområdet

Vid tillämpningen av 1—3, 13 och 14 § i detta kapitel jämställs med en tjänsteman mot vilken gärningen är riktad sådana utländska tjänstemän som på det sätt som avses i 5 a kap. 57 § 3 mom. i polislagen eller 20 § 3 mom. i lagen om militär underrättelseverksamhet agerar eller använder en metod för underrättelseinhämtning på finskt territorium.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

21 kap.

Om brott mot liv och hälsa

18 §

Bestämmelser om tillämpningsområdet

Vid tillämpningen av 2 § 1 mom. 4 punkten i detta kapitel jämställs med en tjänsteman mot vilken gärningen är riktad de personer som avses i 40 kap. 11 § och som sköter offentliga förtroendeuppdrag, sådana utländska tjänstemän som är anställda hos Internationella brottmålsdomstolen eller som på finskt territorium med stöd av ett internationellt avtal eller någon annan internationell förpliktelse utför kontroll, övervakning, förföljande eller förundersökning, eller som på finskt territorium med stöd av lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden utför förundersökning eller andra tjänsteuppdrag på basis av en begäran om rättshjälp som har framställts eller godkänts av en finsk myndighet, personer som utövar offentlig makt och personer som avses i 16 kap. 20 § 6 mom. och sådana utländska tjänstemän som på det sätt som avses i 5 a kap. 57 § 3 mom. i polislagen eller 20 § 3 mom. i lagen om militär underrättelseverksamhet agerar eller använder en metod för underrättelseinhämtning på finskt territorium.

40 kap.

Om tjänstebrott

12 §

Bestämmelser om tillämpningsområdet

Bestämmelserna i 1—3, 5, 7—10 och 14 § i detta kapitel tillämpas, med undantag för avsättningspåföljden, på utländska tjänstemän som på det sätt som avses i 5 a kap. 57 § 3 mom. i polislagen eller 20 § 3 mom. i lagen om militär underrättelseverksamhet agerar eller använder en metod för underrättelseinhämtning på finskt territorium.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

Lag

om ändring av 2 och 10 kap. i tvångsmedelslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tvångsmedelslagen (806/2011) 2 kap. 9 § samt 10 kap. 3 § 1 mom., 6 § 1 mom. och 39 § 1 mom., av dem 2 kap. 9 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1146/2013, som följer:

2 kap.

Gripande, anhållande, häktning och häktningsarrest

9 §

Anhållningsberättigade tjänstemän

En anhållningsberättigad tjänsteman beslutar om anhållande. Anhållningsberättigade tjänstemän är

1) polisöverdirektören, vid Polisstyrelsen polisdirektörer, polisöverinspektörer och polisinspektörer, polischefer, biträdande polischefer, vid centralkriminalpolisen chefen för centralkriminalpolisen och biträdande chefer, kriminalöverinspektörer, kriminalinspektörer, kriminalöverkommissarier, överkommissarier, kriminalkommissarier och kommissarier,

2) Tullens brottsbekämpningschef, chefen för verksamhetsenheten för Tullens brottsbekämpning och de tullöverinspektörer vid Tullens brottsbekämpning som av Tullens brottsbekämpningschef har förordnats till undersökningsledare,

3) chefen och biträdande chefen för Gränsbevakningsväsendet, avdelningschefen för gräns- och sjöavdelningen vid staben för Gränsbevakningsväsendet, avdelningschefen, biträdande avdelningschefen, enhetschefen vid enheten för brottsbekämpning, överinspektörerna för gränsbevakningsfrågor, överinspektörerna, kriminalöverinspektörerna och kriminalinspektörerna på juridiska avdelningen vid staben för Gränsbevakningsväsendet, kommandörerna och biträdande kommandörerna för gränsbevaknings- och sjöbevakningssektionerna, chefen för en gränsbyrå eller sjöbyrå vid en gränsbevaknings- eller sjöbevakningssektion, chefen och biträdande chefen för Helsingfors gränskontrollavdelning vid Finska vikens sjöbevakningssektion och en sådan gränsbevakningsman med minst löjtnants grad som genomgått den utbildning som föreskrivs för undersökningsledare inom Gränsbevakningsväsendet och som av chefen för Gränsbevakningsväsendet eller chefen för någon av dess förvaltningsenheter har förordnats till undersökningsledare,

4) åklagare.

I fråga om anhållningsberättigade tjänstemän vid försvarsmakten föreskrivs särskilt.

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

10 kap.

Hemliga tvångsmedel

3 §

Teleavlyssning och dess förutsättningar

Med *teleavlyssning* avses att ett meddelande som tas emot av eller sänds från en viss teleadress eller teleterminalutrustning genom ett i 3 § 43 punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) avsett allmänt kommunikationsnät eller ett därtill anslutet kommunikationsnät avlyssnas, upptas eller behandlas på något annat sätt för utredning av innehållet i meddelandet och de identifieringsuppgifter i anslutning till det som avses i 6 § i detta kapitel. Teleavlyssning får riktas endast mot meddelanden från eller meddelanden avsedda för en person som är misstänkt för brott.

6 §

Teleövervakning och dess förutsättningar

Med *teleövervakning* avses att identifieringsuppgifter inhämtas om ett meddelande som har sänts från en teleadress eller teleterminalutrustning som är kopplad till ett kommunikationsnät som avses i 3 § eller som har mottagits till en sådan adress eller utrustning samt att uppgifter om en teleadress eller teleterminalutrustnings läge inhämtas eller att användningen av adressen eller utrustningen tillfälligt förhindras. Med *identifieringsuppgifter* avses sådana uppgifter om ett meddelande som kan förknippas med en i 3 § 7 punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation avsedd användare eller med en i 30 punkten i den paragrafen avsedd abonnent och som behandlas i kommunikationsnäten för att överföra, distribuera eller tillhandahålla meddelanden.

39 §

Användning av informationskällor och förutsättningar för styrd användning av informationskällor

Med *användning av informationskällor* avses annat än sporadiskt konfidentiellt mottagande av information av betydelse för skötseln av i 1 kap. 1 § avsedda uppgifter av personer som inte hör till polisen eller till någon annan myndighet (*informationskälla*).

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

Lag

om ändring av lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar (370/2007) 5 §, 12 § 2 mom. och 16 § 4 mom.,
sådana de lyder, 5 § och 16 § 4 mom. i lag 117/2018 samt 12 § 2 mom. i lagarna 821/2011, 633/2015 och 13/2016, och
fogas till 16 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 117/2018, ett nytt 5 mom. som följer:

5 §

Tidpunkten för när de grundläggande uppgifterna om en rättegång blir offentliga

De grundläggande uppgifter om rättegången som avses i 4 § blir genast offentliga, om inte något annat följer av 2 och 3 mom.

I ett ärende som gäller en hemlig metod för inhämtande av information enligt 10 kap. i tvångsmedelslagen (806/2011), 5 kap. i polislagen (872/2011), 3 kap. i lagen om brottsbekämpning inom Tullen (623/2015) och 3 kap. i lagen om brottsbekämpning inom Gränsbevakningsväsendet (108/2018) eller som gäller en metod för underrättelseinhämtning enligt 5 a kap. i polislagen, lagen om civil underrättelseinhämtning avseende datatrafik (/) eller lagen om militär underrättelseverksamhet (/) och i vilket den som är föremål för metoden inte behöver höras vid behandlingen av yrkandet på metoden, blir de grundläggande uppgifterna offentliga först när den som misstänks för brott eller är föremål för metoden senast ska underrättas om att sådana metoder använts. Om personen i fråga underrättas om användningen av metoden senare därför att hans eller hennes identitet inte har varit känd, blir de grundläggande uppgifterna offentliga när domstolen informeras om underrättelsen. Domstolen får besluta att de grundläggande uppgifterna ska bli offentliga tidigare.

I ett ärende som gäller ett i 15 § i lagen om övervakning av underrättelseverksamheten (121/2019) avsett interimistiskt förordnande av underrättelsetillsynsombudsmannen tillämpas i fråga om tidpunkten för när uppgifterna blir offentliga bestämmelserna i 2 mom.

12 §

En parts rätt att ta del av en handling

En parts rätt enligt 1 mom. gäller inte

- 1) information som avses i 11 § 2 mom. 7 och 7 a-punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet,
- 2) rättegångshandlingar som upprättats vid en domstol, före den tidpunkt som avses i 8 §,
- 3) ett ärende som gäller en hemlig metod för inhämtande av information enligt 10 kap. i tvångsmedelslagen, 5 kap. i polislagen, 3 kap. i lagen om brottsbekämpning inom Tullen eller 3 kap. i lagen om brottsbekämpning inom Gränsbevakningsväsendet eller som gäller en metod för underrättelseinhämtning enligt 5 a kap. i polislagen, lagen om civil underrättelseinhämtning avseende

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

datatrafik eller lagen om militär underrättelseverksamhet och i vilket den som är föremål för metoden inte behöver höras vid behandlingen av yrkandet på metoden,

3 a) ett ärende som gäller ett i 15 § i lagen om övervakning av underrättelseverksamheten avsett interimistiskt förordnande av underrättelsetillsynsombudsmannen, eller

4) rättegångshandlingar till den del de innehåller uppgifter om domstolens överläggning.

16 §

Offentligheten i tvångsmedelsärenden

Ett ärende som gäller en hemlig metod för inhämtande av information enligt 10 kap. i tvångsmedelslagen, 5 kap. i polislagen, 3 kap. i lagen om brottsbekämpning inom Tullen eller 3 kap. i lagen om brottsbekämpning inom Gränsbevakningsväsendet eller som gäller en metod för underrättelseinhämtning enligt 5 a kap. i polislagen, lagen om civil underrättelseinhämtning avseende datatrafik eller lagen om militär underrättelseverksamhet och i vilket den som är föremål för metoden inte behöver höras vid behandlingen av yrkandet på metoden, handläggs och avgörandet avkunnas utan att allmänheten är närvarande. Den rättegångshandling som innehåller avgörandet samt övriga rättegångshandlingar i ärendet blir offentliga när den som misstänks för brott eller är föremål för metoden senast ska underrättas om att metoden använts. Om personen i fråga underrättas om användningen av metoden senare när hans eller hennes identitet är utredd, blir rättegångshandlingarna offentliga när domstolen informeras om underrättelsen. Domstolen får av särskilda skäl besluta att en rättegångshandling ska bli offentlig tidigare.

Ett ärende som gäller ett i 15 § i lagen om övervakning av underrättelseverksamheten avsett interimistiskt förordnande av underrättelsetillsynsombudsmannen handläggs och avgörandet avkunnas utan att allmänheten är närvarande. I fråga om tidpunkten för när den rättegångshandling som innehåller avgörandet samt övriga rättegångshandlingar i ärendet blir offentliga tillämpas 4 mom.

Denna lag träder i kraft den

_____ 20 ____ .

Lag

om ändring av 5 kap. 3 § i lagen om rättegång i brottmål

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om rättegång i brottmål (689/1997) 5 kap. 3 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1147/2013, som följer:

Riksdagens svar RSv 291/2018 rd

5 kap.

Om väckande av åtal

3 §

I stämningsansökan ska uppges

- 1) svaranden,
- 2) målsäganden,
- 3) den gärning som åtalet gäller, tid och plats för gärningen samt övriga omständigheter som behövs för beskrivningen av den,
- 4) det brott som åklagaren anser att svaranden har gjort sig skyldig till,
- 5) yrkandet på straff och förverkande samt övriga yrkanden och de lagrum som ligger till grund för dessa,
- 6) målsägandens anspråk, om åklagaren för målsägandens talan enligt 3 kap. 9 §,
- 7) de bevis som åklagaren tänker lägga fram samt vad som ska styrkas med varje bevis,
- 8) överskottsinformation som åklagaren tänker använda som bevis, samt motivering till att överskottsinformationen används,
- 9) information som lämnats för brottsbekämpning med stöd av 5 a kap. 44 § i polislagen (872/2011), 17 § i lagen om civil underrättelseinhämtning avseende datatrafik (/) eller 79 eller 80 § i lagen om militär underrättelseverksamhet (/) och som åklagaren tänker använda som bevis, samt motivering till att denna information används,
- 10) den begäran som är en förutsättning för åtalet eller vilket förordnande eller samtycke som åtalet grundar sig på, samt
- 11) på vilka grunder domstolen är behörig, om behörigheten inte annars framgår av stämningsansökan.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 11.3.2019

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare